Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 3159 — SIX PAGES — NGÀY THỨ NĂM 14 MARS 1929 — NGÀY MÙNG 4 THÁNG HAI, NĂM KỈ-TỊ — SAO TRƯƠNG — NĂM THỨ 23

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

No 10707

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

GIÁ BÁO

ĐÔNG-PHÁP

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Bán lẻ mỗi số	0$05

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Nhà báo ở đàng Lucien Mossard số 42 (gần trường-học Taberd), — SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đề: LUCTINH-SAIGON
Dây thép nói kêu: Số 203-Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tinh giá rẻ!
Thay mặt cho tòa báo ở bản Pháp-Quốc
Davignon, Bourdet & Cie
9, rue Treschet — Paris (VIIe)

MỘT BÀI ĐÍCH-ĐÁNG HIẾN CHO HẠNG PHỤ-NỮ

NAM NỮ GIAO-TIẾP

Tôi chịu thật rằng từ bấy lâu nay, tôi vẫn hằng có lòng chuyện chủ về những vấn-đề phụ-nữ làm. Vì tôi biết rằng đang buổi tân cựu giao-thời này, một bước của hàng phụ-nữ bước đi, là có ảnh-hưởng quan-hệ đến vận-mạng nước nhà: hư hay là nên, hay hay là dở.

Lại cũng bởi lòng chuyện-chú ấy, nên chẳng một bài nào tôi được thấy là chẳng có ý kỹ xem. Như mới rồi đây, đọc trong «Du-học-báo» ngoài Trung-kỳ, thấy có bài luận về sự nam nữ giao-tiếp, của Hoàng-Phàng Tiên-sanh soạn, thật rất đích đáng, chẳng khác nào một phương linh dược, nên tôi xin trích đăng trước ra đây để hiến cho phần nhứt là hàng phụ-nữ xem chung, rồi sau tôi sẽ có bài phụ luận.

LÊ-QUANG-VÂN

∴

Thành-hiền dạy «Nam-nữ hữu biệt» (con trai con gái phải có từ cách nhau, là giao tiếp có cách kiểu khác nhau) và «Nam-nữ thọ thọ bất thân» (con trai con gái có đưa vật chi cho nhau thì kẻ giao người nhận: hai tay đừng cụng nhau). Dạy vậy là đã thông suốt tánh tình con người rồi, bởi vì âm dương tương khắc, cầm lấy tay nhau mà trong lòng kiêng trọng thì vô ngại, mà không lòng kiêng trọng thì xuân tình có lẽ động; gần kề nhau lắm cũng vậy, lửa gần rơm lâu ngày cũng sự bén. Nước Trung-hoa và nước ta học theo đó, song kẻ tệ thái quá, hóa ra đàn-bà ta cứ lo việc ở trong nhà kêu là «nội trợ» không được dự việc ngoài, lục dục trong bếp, khách đàn-ông tới không cháo, ăn chung một mâm với khách đàn-ông không được, chỗ tiếp bàn đông đảo không cho đi tới, thậm chí anh em bà con và bạn thiết trong nhà cũng tránh. Còn người gặp vợ hoặc con gái bạn bè cũng không biết, có khi vẻ chọc nữa, bởi vì không hề thấy tới, cũng tại tục tránh trút quá lẽ mà sanh lệ. Vợ chồng là tề thể, mà làm ra thành đàn-bà bị áp chế nhiều, nữ lưu ra tường nỗ lệ, hèn hạ.

Tây thì con gái đàn-bà được phép tự do giao tiếp với mọi người, tiệc bàn thì đàn-ông người xen với đàn-bà, gặp thì bắt tay mà chào, cuộc vui thì có tục nhảy đầm, bà mở ưng nhảy với ông mở tùy ý, phong tục cho đàn-bà là hoa, tức như chào bà-đầm thì cất mũ, bà-đầm có đưa tay ra trước thì mình mới được bắt tay, như người nhỏ chào người lớn vậy, v. v...

Ấy là phong-tục thiên nhiên bình-đẳng mà đối đãi và qui báu đàn-bà là vì đàn-bà có một phần việc rất lớn trong xã-hội, là việc «sanh sản». Vậy nữ lưu tây đã từng học biết rõ, phong tục vân-minh qui đãi đàn bà, là vì đàn-bà tánh chất yếu, mà đàn-ông mạnh, nên phải thương giúp đàn-bà, chớ không phải là đàn-bà có quyền trên đàn-ông đâu. Phong tục thật hay lắm, nhưng lâu ngày nữ-lưu có kẻ tự dắc lắm cũng chưa chắc khỏi cái lệ áp chế đàn-ông.

Nước ta bây giờ con gái đàn-bà nhà có học và bạn không đi học chữ tây, thì cũng lục đục như xưa, việc đời không biết chi hết, ra đường thấy ai cũng sợ, như vậy sanh tồn với đời bao khai xây cũng khó.

Còn một phần trong bạn nữ-lưu có đi học chữ tây, có làm việc nhà-nước, thì đạo-lý hay của tây chưa học tới nơi nào, mà đã tự thị là bà-đầm, cùng với đờn ông giao tiếp tự do, bắt tay chào, dự tiệc, đánh vợt (tennis) vân vân..... chưa ai dạy nhảy đầm nên chưa thấy, cơ chi không cần theo nhịp đờn thì đã nhảy rồi. Tự xưng bà-đầm, áp chế chồng, lạm quyền, một cách tự do rất khó chịu mà không hiểu rằng như người chồng bất kham thì li-dị dễ như không, có kiện tới quan thì quan lấy luật «hất xuất» điều «đa ngôn» mà xử thua.

Lại có một bạn nam-nữ đờ hơi, thấy các cô nữ-sử nữ-sĩ làm cách bà-đầm thì bỗ gặp là tỏ bắt tay chào mà nghiệm thử nước đa có mất không, có ta cứng gợ bắt tay cho chừa chắc hẳn rõ rằng theo cách thức thế thì mình có quyền đưa tay ra trước hay là chào mà không đưa tay.

Nói nh ều không đáng, nhưng mà coi vậy tây không ra tây, nam chẳng thành nam, không ra làm răng cả.

Nay xin chấm chước cho hiệp thời nghi:

Có khách đờn ông tới nhà thì đờn bà ra chào, tiếp đãi chuyện trò, có chồng ở nhà hay là chồng đi khỏi cũng vậy, nhưng mà đừng bắt tay. Mời cơm thì như chồng ở nhà thì cứ ngồi chung mâm mà ngồi gần một bên chồng. Dự tiệc thì một bên đờn ông một bên đờn bà, đừng ngồi xen lộn, đừng nhảy đầm, đừng hát ca, như biết đờn, thì đờn chơi thôi.

Có khách kẻ lớn và thân thiết tới nhà, thì con gái lớn cũng nên ra pha trà đãi thuốc mà mời, khách thường thì chào mà thôi.

Bị ai giết thác?

Số báo hôm qua đã có đăng một vụ tại Sectrane, một bà già 68 tuổi, tên Trần-thị-Hay ở tại Đua, là mẹ của một vị Cai-Tổng ở Thanh-Ba, cũng vì vấn đề tiền-bạc mà bị phải thảng cháu nuôi khôn-ngoan giết thác đêm 5 rạng mặt 6 Mars.

Bữa nay lại có tin thêm một mụ nữa, cũng là án-mạng song chưa rõ thủ phạm là ai. Vụ nầy xảy ra tại làng Vĩnh hựu tổng Hòa-đồng-Trung, hạt Gocong. Một người đờn-bà tên Nguyễn-thị-Vân, người giàu-có lớn, ruộng đất nhiều, nên thiệt thường ngày hễ ở gì sáng thì những tá-điền đến vấy tại nhà của Thị-Vân mà hầu chuyện việc rẫy, đợi chuyện hỏi, về ruộng đất về lúa-má.

Bữa rồi đây, cũng vậy, 6 giờ đứng. trời vừa sáng thì các tá-điền đến đợi, song chẳng rõ sao đợi mãi mà không thấy cô tiếng cười-cợt gì của Thị-Vân cả. Trời tới một ngày một trưa, công-việc thì gấp. Các tá điền ngồi đợi đến 8 giờ thì phát nghi, bèn đẩy cửa vào. Vào nhà cũng không thấy bóng Thị Vân, mà xem cái qua-cảnh cường-lạnh-lùng; đoán được vào trong nữa mới hay nhà đã xảy ra một tấn thảm kịch: thấy Thị-Vân nằm dưới đất, máu trong bộng tai lăng trào ra còn mình-mẩy thì đầy những vết tích bị đánh đập. Thị-Vân nằm chết sống-sượng trên vũng máu đào

Thấy cảnh trạng ghê gớm ấy, một người trong đám tá điền ấy bèn lập-tức chạy báo cho sở Sơn-tầm Gocong hay. Được tin quan-quân bèn tốc đến coi thấy ấy không xa, thấy có một đòn cây, ấy là vật dùng đánh Thị-Vân vậy.

Mà ai là thủ-phạm trong cái án-mạng nầy? Chưa biết được, song đoán ra thì tưởng cũng không chi khác hơn là về vấn-đề tiền-bạc, bạc-tiền chi đây. Vì Thị Vân là tay giàu-có lớn, ruộng đất nhiều, sao cho khỏi việc làm chinh lòng người, sao cho khỏi có kẻ tiếc-nhân tiền-nhân thấy của tối lòng hoặc oán-thù rồi làm những việc phi-lý: giết người đoạt của.

Vụ còn đang ở trong màng bí-mật, chờ quan trên tìm xét sẽ hay.

Tai nạn gớm ghê ngoài Bắc

Nhịp cầu gãy sập

Một người annam đã bị tây và một người Annam chết — Mười hai người bị thương

Có tin ở ngoài ra nói ngày 12 Mars cho hay rằng: Một cái tai nạn rất gớm-ghê mới xảy ra vừa rồi. Tại Lao-bảo thuộc về tỉnh Lang-son, mới làm một cái cầu bắt ngang qua sông K'corg, việc làm cũng gần xong. Thình-lình hôm rồi đang hồi đến thợ làm, một cái nhịp cầu bằng gỗ xuống. Một người annam đã Tây bị phải cây vân đập xuống chết tốt và hai người bản-quốc cũng người annam-lá bị thương.

Lại một người Annam (Bắc-kỳ) cũng bị nạn ấy mà bỏ mình và 10 người Annam nữa thì nhảy xuống sông cũng bị thương tích cả. Thế ra chết hai: một Tây một Nam và bị bịnh mười hai: mười Nam hai Tây.

Duyên cớ bởi đâu chưa rõ song người ta đoán chắc rằng tại cây vân ấy cầu bỏ làm nên mới gãy sập xuống đến nông-nỗi.

Thập điều giải cấm

Bài đoạn nầy luận về việc con người ta, hình sanh trong cõi thế Trần-thị-Hay ở tại Đua, là mẹ của một vị Cai-Tổng ở Thanh-Ba, cũng vì vấn đề tiền-bạc mà bị phải thảng cháu nuôi khôn-ngoan giết thác đêm 5 rạng mặt 6 Mars.

Bữa nay lại có tin thêm một mụ nữa, cũng là án-mạng song chưa rõ thủ phạm là ai. Vụ nầy xảy ra tại làng Vĩnh hựu tổng Hòa-đồng-Trung, hạt Gocong. Một người đờn-bà tên Nguyễn-thị-Vân, người giàu-có lớn, ruộng đất nhiều, nên thiệt thường ngày hễ ở gì sáng thì những tá-điền đến vấy tại nhà của Thị-Vân mà hầu chuyện việc rẫy, đợi chuyện hỏi, về ruộng đất về lúa-má.

Bữa rồi đây, cũng vậy, 6 giờ đứng. trời vừa sáng thì các tá-điền đến đợi, song chẳng rõ sao đợi mãi mà không thấy cô tiếng cười-cợt gì của Thị-Vân cả. Trời tới một ngày một trưa, công-việc thì gấp. Các tá điền ngồi đợi đến 8 giờ thì phát nghi, bèn đẩy cửa vào. Vào nhà cũng không thấy bóng Thị Vân, mà xem cái qua-cảnh cường-lạnh-lùng; đoán được vào trong nữa mới hay nhà đã xảy ra một tấn thảm kịch: thấy Thị-Vân nằm dưới đất, máu trong bộng tai lăng trào ra còn mình-mẩy thì đầy những vết tích bị đánh đập. Thị-Vân nằm chết sống-sượng trên vũng máu đào

Thấy cảnh trạng ghê gớm ấy, một người trong đám tá điền ấy bèn lập-tức chạy báo cho sở Sơn-tầm Gocong hay. Được tin quan-quân bèn tốc đến coi thấy ấy không xa, thấy có một đòn cây, ấy là vật dùng đánh Thị-Vân vậy.

Mà ai là thủ-phạm trong cái án-mạng nầy? Chưa biết được, song đoán ra thì tưởng cũng không chi khác hơn là về vấn-đề tiền-bạc, bạc-tiền chi đây. Vì Thị Vân là tay giàu-có lớn, ruộng đất nhiều, sao cho khỏi việc làm chinh lòng người, sao cho khỏi có kẻ tiếc-nhân tiền-nhân thấy của tối lòng hoặc oán-thù rồi làm những việc phi-lý: giết người đoạt của.

Vụ còn đang ở trong màng bí-mật, chờ quan trên tìm xét sẽ hay.

Nguyên hôm ngày 5 Février 1929, tại chợ Mỹ lợi làng Bình thạnh-Đông-hòa-tại dự dỏ, lối một giờ trưa khỏi cháy nơi trại của tên Hồ-văn-Huế, vì trại là mà gió lại lợi, rồi nhờ bề chứa chợ đặng, còn dân tình chợ tới cũng đông, thương-chức cũng đủ mặt, mà không có ông nào cho biết cách cứu lửa, hễ lửa cháy tới đâu thì đốc dân giáo nang nhào nước xối đó; Chư khán quan nghĩ coi: lửa muốn xe mà lấy gáo hễ tay bưng tay mà tát thì có thấm vào đâu? Bởi vậy ngọn lửa có hơi giờ đàn ngang qua giải phố chợ phía bên tả được trong chợ (Gocong) đi ra đến chày hết. Kế ngọn lửa đàn ngang giải phố bên hữu, thì ai nấy cũng lấy mất nhìn nhau không phương chi chữa đặng, thương hại cho mấy tiệm mới bỏ hàng vết! mà cũng may thay cho mấy chủ ở dãy phố phía bên hữu, trong lúc cháy có nhờ sức Hương-hào Phạm-văn-Ngôn hết lòng gắn sức và biết cách chữa lửa, rồn rồ: xúc dân binh áp vô phá vách giựt bỏ tuồng trong cho trống, và đốc dân leo lên nóc nhà dỡ ngói cưa ruồi cho cách ngọn lửa. Nên đây phố phía bên hữu còn lại được mười mấy căng, còn bấy nhiêu đó thôi hết. Phải chi trong lúc sơ phát mà có M. Ngôn tới liệp thì chợ Mỹ-lợi khó nỗi hư hao, không phải M. Ngôn gồi chi mà một mình chữa cho đặng lửa muốn xe, nhưng mà M. Ngôn biết cách đều bình Hòa-hoạn.

Bởi vậy trong lúc đó có quan lớn Chủ-tỉnh, ông Cò và thầy Cai-tổng cũng đều ban khen M. Ngôn giỏi đặng và biết cách điều bình Hỏa-hoạn, nên quan lớn Chủ-tỉnh có hứa rằng sẽ xin lịnh trên Chánh-phủ một tấm Mê-dai (Médaille) để ng thưởng sự công lao cho M. Ngôn, sau nầy làm gương cho kẻ khác. Tuy tôi nghe vậy chừng nào tôi đâu hay đó, chớ nào tôi dám chắc M. Ngôn có Mé-đai (Médaille). Nhưng mà quan Chủ tỉnh và Thầy-cai thật lòng đại độ chẳng chịu bỏ qua, bèn xin lịnh trên Chánh-phủ một tấm Ngân-bài nhì hạng, về định ngày 11 Mars 1929, nhằm lối thứ hai 4 giờ rưỡi chi đó, quan Chủ-tỉnh và thầy Cai-tổng thân hành đến làng Bình-thạnh-Đông rơi nhà hội, gắn Mé-đai (Médaille) cho M. Ngôn, và khuyên Hương-chức hãy rồi theo gương tốt. Làm cho Hương-chức làng và M. Ngôn cảm đội cái hồng ân của quan Chủ-tỉnh và thầy Cai-tổng.

Tôi xin thay mặt cho quan Chủ tỉnh (Gocong) và thầy Cai-tổng Hòa-hạc-Thượng thiên nhàn rơi chốn nầy cho vi-nh viễn, ấy là cái bạnh phước của hương thôn, và nước ta cho M. Ngôn gia quan tấn tước, ngõ hầu vinh diện phỉ-nguyền nam nhi.

PHẠM VĂN-MINH (Gocong)

Hữu-công tắc thưởng

Nguyên hôm ngày 5 Février 1929, tại chợ Mỹ lợi làng Bình thạnh-Đông-Hòa-hạc-Thượng hạt (Gocong) bị hỏa tai dữ dội, lối một giờ trưa khỏi cháy nơi trại của tên Hồ-văn-Huế, vì trại là mà gió lại lợi, rồn rồ: xúc dân binh áp vô phá vách giựt bỏ tuồng trong cho trống, và đốc dân leo lên nóc nhà dỡ ngói cưa ruồi cho cách ngọn lửa. Nên đây phố phía bên hữu còn lại được mười mấy căng, còn bấy nhiêu đó thôi hết. Phải chi trong lúc sơ phát mà có M. Ngôn tới liệp thì chợ Mỹ-lợi khó nỗi hư hao, không phải M. Ngôn gồi chi mà một mình chữa cho đặng lửa muốn xe, nhưng mà M. Ngôn biết cách đều bình Hỏa-hoạn.

Bởi vậy trong lúc đó có quan lớn Chủ-tỉnh, ông Cò và thầy Cai-tổng cũng đều ban khen M. Ngôn giỏi đặng và biết cách điều bình Hỏa-hoạn, nên quan lớn Chủ-tỉnh có hứa rằng sẽ xin lịnh trên Chánh-phủ một tấm Mê-dai (Médaille) để ng thưởng sự công lao cho M. Ngôn, sau nầy làm gương cho kẻ khác. Tuy tôi nghe vậy chừng nào tôi đâu hay đó, chớ nào tôi dám chắc M. Ngôn có Mé-đai (Médaille). Nhưng mà quan Chủ tỉnh và Thầy-cai thật lòng đại độ chẳng chịu bỏ qua, bèn xin lịnh trên Chánh-phủ một tấm Ngân-bài nhì hạng, về định ngày 11 Mars 1929, nhằm lối thứ hai 4 giờ rưỡi chi đó, quan Chủ-tỉnh và thầy Cai-tổng thân hành đến làng Bình-thạnh-Đông rơi nhà hội, gắn Mé-đai (Médaille) cho M. Ngôn, và khuyên Hương-chức hãy rồi theo gương tốt. Làm cho Hương-chức làng và M. Ngôn cảm đội cái hồng ân của quan Chủ-tỉnh và thầy Cai-tổng.

Tôi xin thay mặt cho quan Chủ tỉnh (Gocong) và thầy Cai-tổng Hòa-hạc-Thượng thiên nhàn rơi chốn nầy cho vi-nh viễn, ấy là cái bạnh phước của hương thôn, và nước ta cho M. Ngôn gia quan tấn tước, ngõ hầu vinh diện phỉ-nguyền nam nhi.

PHẠM VĂN-MINH (Gocong)

DOẠN THIỀN TIỂU THUYẾT

Ôi! Vợ chồng!

(Tiếp theo)

Đến nơi, nhằm lúc anh Tường đang tươi tưởng. vì cô chiêu rồi. Bước vào nhà, người đàn-bà mặt đã tối-sanh, coi dáng bối-bộn cảm-xúc nhiều lắm. Tôi bèn anh Tường dành bỏ bữa nước chạy lại mừng tôi. Chừng đòm thấy người đàn-bà, anh sững sờ, xem từ trên đầu tới rốn. Anh vỗ trán mà nói:

— Trời ơi! Tôi chiêm bao chăng?!

— Không phải chi cả mà bao đâu; em đây, anh năm! Người đàn-bà ấy nói rồi bước lại, lé xiêu vào mình bạn tôi. Tôi tôi anh Tường bồng người vô nhà. Hai người ôm khít nhau, thở mạnh như hễ một nhọc, tưởng chừng hai trái tim hồi-hộp, bưng khuâng.

— Em còn thương anh sao?

— Làm sao quên anh?

Tôi đứng nhìn, vô hạn cảm xúc. Còn thằng Thanh thì sững sờ, chao-quào đói con mắt hiền ký, rồi ai lại kêu: «Ba» mà rói lụy.

Tôi bước ra ngoài xem kiểu để cho vợ chồng con cái họ mừng nhau.

Một chập tôi nghe anh Tường gọi tôi. Tôi bước vào, chào mừng cho cơn mong đoàn tụ.

Anh Tường nói:

— Ngày nay mà chẳng tôi hôi hiệp, ngày nay mà cái cảnh đời nầy-nào bởi một chữ tình mà lạc thả là nhờ anh. Chúng tôi hết dạ cảm ơn.

Rồi ngó qua cô H rong — vì chính là cô — mà biểu thuật tự-sự từ khi phân cách cho tôi nghe thế.

Cô nói:

— Kể cho anh nghe nỗi khổ của em từ khi xa anh tới lần tái-ngộ, vẽ lại cũng chẳng muốn gì.... Em chỉ thưa vì sao em gặp thằng Thanh cho thấy đó trọn chuyện.

«Khi em hay anh bị vòng lao-lý, em chỉ sầu bi nỗi nầy. Song nghĩ em là gái, bất thế nào đến lộn anh mà chia khó xới đau. Em chỉ gắng gượng buôn bán gắp đi em, trả nợ cho xin Phật! Trời cứu người mấy nơi.

«Ngày nọ, em vừa bước ra khỏi cửa tiệm, toan đi đường Catinat mà mua hàng hóa bày, thình-lình có đứa nhỏ chạy lại níu em xuống: «Chị ơi! làm phước cứu tôi với».

Em dừng vào nhà đon hỏi, mới rõ rằng nó là Cao-văn-Thanh. Bởi cha nó mắc tội bị đày; mẹ nó lấy chồng, chồng ấy hành-hạ nó lắm. Nó vì thương là cha ruột, song khi kiu nó lại-soạn cách cũ, nó thấy có tiệm nhàn để là ký sự, nơi trang đàn có rất lịch một thầy e để thương. Nó đợi suốt đêu đuổi, nó hiểu thầy ấy là em nó; còn chồng của mẹ nó là cha ghẻ thôi.

«Hôm ấy cha mẹ nó đều nó đi Saigon. Lúc mà nó vắng mặt, ba nó đánh nó; nó gắn bó ra đi, không đi lại về.

«Nó bơ-vơ-lơ em người giữa đường, lòng lên nó tìm cha ruột nó, và nó sẽ đến cho em. Song em có dám đâu, vì sợ mang tội dụ-dỗ con người ta, vì lại em chưa hỏi tên cha nó là Cao-văn-Thanh. Chừng nó nói ra, em mới nhớ lại; lại thêm nó trao hình anh cho em xem, em đã chắc lòng.

«Mấy cha nó, lại may cho em, nên khiến ra ngày ấy có đứa nhỏ bị xe-lôn cán. Có lẽ vì vậy mà mẹ nó với cha nó trông nó chết mà không thấy tìm.

«Nó ở an nhà em. Em cho nó đi học.

«Rồi đi em mang bịnh, tình sang tiệm về tỉnh-đường ở Bến-tre. Thằng Thanh theo em; vì đi đường đi học.

«Đi em chết, cô gia tài cho em

Feuilleton n° 892 — Du 14 Mars 1929.

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN THỨ NĂM

HỒI THỨ XII

Ra giữa giác-trường.

(Tiếp theo)

Monte-Cristo xây lại ngồi, lại nghe tiếng thở ra, nghe rõ-ràng hơn, làm cho Monte-Cristo quyết hẳn có người gần đó. Bây giờ Monte-Cristo mới đứng dậy, nhẹ tay mở hé cửa phòng khách ra dòm, mới hay là Công-Chúa Hải-Đề. Thấy nàng nằm trên ghế dài, dựa cửa phòng khách bước ra, nàng nằm đó là có ý nằm cho Monte-Cristo đi ra ngó thấy; nhưng bởi, tuồi xuân còn đang ngon ăn ngon ngủ, lại thêm thao-thức canh chầy mà mỏi mòn, nên nằm xuống đà nghe ngáy. Nàng nằm ngủ quên, nằm xuôi hai tay, đầu thì nghiêng xuống ghế; ngủ mê cho đến đỗi, Monte-Cristo mở cửa ra dòm mà nàng không hay; Monte-Cristo thấy vậy, mới đứng trơ mắt mà nhìn nàng mà ngưỡi-ngưỡi trong bụng. Monte-Cristo thầm than:

« Công-Chúa Hải-Đề xuống tới đây là có ý ra mắt ta mà nói chuyện gì đây; song khi xuống tới đây rồi, thấy ta trằn-trọc canh chầy, đêm tràng không ngủ, nàng biết ta có tâm-sự gì không an, nên nàng ngại-ngùn, chẳng dám khinh vào, nằm đây mà ngủ! Tội nghiệp thay, có lý nào ta đành bỏ nàng lại đây mà đi không thốt một lời cho nàng hay trước. Có lý nào ta đành bỏ nàng lại đây bơ vơ cảnh lạ mà bó tay chịu chế, không lo ký thác nàng lại cho ai. » Than rồi, Monte-Cristo khép cửa, trở lại chỗ ngồi, cầm viết gạch dưới tờ chúc-ngôn mấy hàng như vầy:

« Tôi để sự nghiệp của tôi lại cho « quan ba Maximilien Mo-Ren, là « con ông Piere Morrel, chủ cũ của « tôi, lúc sinh thời, làm chủ hảng tàu « tại thành Mạt-xay, tôi để lại cho « hai-mươi-triệu quan tiền, chia làm « hai phần, một phần cho quan ba « Mo-Ren, một phần cho vợ chồng em « của ngài là nàng Julie với Emma- « nuel, nếu hai vợ chồng em ngài « chẳng chê, hoặc chẳng nghi cho của « thêm nhiều làm rối bề gia đạo. Hai « mươi triệu quan tiền tôi trối để lại « cho đây, còn chôn tại hòn Vô-chủ, « chỗ chôn ấy một mình Bạch-túc-Gio « biết mà lấy thôi.

« Nếu quan Ba Mo-Ren chưa có nơi « nguyền ước ba-sinh, khẳng dùng « Công-chúa Hải-Đề là nàng Hoàng- « Anh Tôn-Nữ, con của Ali Tê-bào- « Sanh, tôi đã dưỡng nuôi từ ấu, « nghĩa tợ cha con, thì quan ba Mo- « Ren không phải làm y lời trối để « của tôi, mà làm cho tôi thỏa dạ ước « mơ, ngậm cười nơi chín suối.

« Tờ chúc ngôn nầy, trước đã có « nói, để gia tài sự nghiệp lại cho « Công-Chúa Hải-Đề hưởng, là trừ « hai-mươi-triệu cho quan ba Mo-Ren « với em ngài và trừ các phần tôi để « gia-nô rồi, còn lại bao nhiêu, nhà « nhà-cửa lầu-đài, tàu-bè vườn-đất, « lại với nợ-nần các nước, như Hồng- « Mao, Ô-trich và Hollande, thì tính « ra cũng chừng sáu-mươi-triệu quan « tiền, về phần Công-Chúa Hải-Đề. »

Viết vừa dứt hàng, Monte-Cristo xây nghe có tiếng sau lưng, bèn giựt mình, buông viết, xây lại ngó coi rồi nói:

« Công-chúa Hải-Đề, bộ nầy giờ nàng đứng sau lưng ta mà coi hết rồi sao chớ? »

Công-chúa Hải-Đề, đang mê giấc, bị yến sáng dọi ngay mặt giựt mình thức dậy, sẽ lén vào phòng Monte-Cristo, nàng bước nhẹ chơn, lại thêm dưới có trải khảm, nên Monte-Cristo không nghe động. Khi Monte-Cristo xây lại thấy nàng đứng sau lưng, vùng hỏi như vậy rồi, nàng ngăn-ngừ mà đáp rằng: « Tại sao, Chúa-Công đợi tới canh nầy, giờ nầy ngồi mà viết tờ chúc-ngôn? Tại sao Chúa-công để hết sự nghiệp lại cho tiện-nữ? Chúa-Công tính đi gì? Hay là Chúa-Công tính bỏ tiện-nữ lại đây chăng? »

Monte-Cristo nghe hỏi chạnh buồn, mặt ủ, ngồi ngó Công-chúa Hải-Đề mà đáp rằng: « Ta tính đi ngao du cảnh lạ, nếu chẳng may có đều nguy biến gì xảy đến.....

Công-Chúa Hải-Đề. — Ủa! Sao lại có đều nguy-biến xảy đến? Mà thoản như có đều nguy biến xảy đến rồi sao?

Monte Cristo — Có sao! Ta muốn khi ta mất rồi, nàng ở lại thế gian nầy no ấm, chớ có sao!

Công-Chúa Hải-Đề nghe dứt, gượng cười miễn cưỡi mà châu mày ủ mặt rồi sẽ tiếp hỏi:

« Sao Chúa-Công lại có cái hi vọng phi-thường vậy? Bộ Chúa-Công tính muốn chết sao chớ?

(Còn tiếp)

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT GET
rượu nầy uống đã mát mẻ và mát khan tiếng.

được ít ngàn đồng và một sở dừa, em có thể nhờ huê-lợi mà khỏi nhọc lo thiếu thốn.

« Em nhớ anh hoài. Nhớ anh bao nhiêu ráng lo cho thằng Thanh bấy nhiêu.

« Em nguyện nuôi thằng Thanh thế cho anh. Có phước thì còn ngày gặp nhau. Vô phước ngày sau em chết, nó chôn; gia-tài em, nó hưởng ».

Nói đến đây tôi biết chuyện đã hết, tôi cả khen rằng:

— Rõ thật gái phi thường!

Thằng Thanh tiếp vô:

— Con ráng học giỏi ngày sau đền đáp ơn dày. Con làm giàu thêm cho ba má coi.

« Còn, của má ruột con, con nguyện nhường cho người khác. Người khác phá hết rồi con nuôi má con.

LÊ VAN-NGUYÊN.

BÀ HỎA LÀM RUỘI CẢ XÓM

Độ nầy sao lửa cháy thường quá. Mới bữa 4 Mars vừa rồi đây, tại xóm Vam-Xang, ở làng Hoa Lau, tổng An-ninh (Rachgia) lại bị phát hỏa. Cả thảy 50 cái nhà lá ở quanh vùng ấy đều tiu ra tro, đến cái nhà-việc cũng đi luôn theo ngọn lửa.

Cuộc thiệt-hại phỏng đáng 25.000 đồng. Đã vậy lại thương-hại nhứt là trong khi lửa cháy, có một người tên Phan-ngọc-Thạch vì quính không biết thoát đâu, bèn ẵm đứa con gái 4 tuổi rồi lội qua kinh Xano, chẳng may hụt giò chết đuối. Thây đứa con gái đã vớt được rồi, còn thây của Thạch còn đang tìm kiếm. Thương hại quá!

Nghe rằng nguyên do vụ lửa nầy bởi một chú Khách-trú tên Lam-Hoi hút thuốc rồi quăng tàn bậy nhằm vách.

Tổng cuộc thể tháo Annam

HỘI NHÓM NGÀY 12 MARS 1929

Matches đá ngày 10 Mars 1929

Série B — Paul Bert thắng Laithiêu 1 bàn — Homologué.

Série A — Etoile de Giadinh thắng Khánh-Hộ 6 bàn gỡ 1 — Homologué.

Tiền vô cửa góp đặng 143$00 sẽ cho những người bị hỏa hoạn.

Matches sẽ đá ngày 17 Mars 1929

Từ 3 giờ 30 tới 4 giờ 30 — Match đầu — Série B — Distamy đấu Télérost B. Giám cuộc: M. Bui.

Từ 4 giờ 3/4 tới 5 giờ 3/4 — Match sau: E Giadinh đấu với Commerce.

Chiến tướng hai hội như vầy:

COMMERCE SPORT

Tiền đạo: *Thanh, Hoai I, Cương, Hoai II, (Hội Petit Collégien — Tý NamVang).*
Trung ương: *Kim, Sarakham, Năng.*
Hậu tập: *Bich, Lai.*
Thủ thành: *Thi.*

ETOILE DE GIADINH

Tiền đạo: *Coin, Binh, Rớt, Giỏi II, Danh.*
Trung ương: *Hay, Ngôn, Nguơn.*
Hậu tập: *Xường, Lợi.*
Thủ thành: *Tịnh.*

M. Nguyễn-văn-Mười, Hội đồng địa hạt Giadinh hiến 2 coupes bằng đồng cho hai hội đá.

Tiền vô coi sẽ thâu cho những người bị hỏa hoạn hôm 2 Mars 1729:

Pelouses	0$20
Tribunes	0.50

Vì cuộc làm nghĩa, nên Tổng-Cuộc xin qui vị có Cartes permanentes khi vô coi phải mua giấy.

Khi nghe có chiến tướng của hội Paul Bert là M. Lân cũng vì hỏa hoạn mà đồ đạt phải thiêu hủy, nên Tổng-cuộc có mở cuộc quyên tiền trợ cấp cho người, số quyên đặng 50$00 kể ra đây:

Etoile de Giadinh hiến	5$00
Commerce Sport	5.00
Govap	5.00
Thudaumot	5.00
Shell	5.00
Distamy	5.00
Dakao	5.00
M. Phong hội Electro hiến cho	3.00
M. Trần-Khá, Chánh Hội Trưởng T. C. T. T. A.	5.00
Tổng Cuộc Thể thao Annam	2.00
Cộng chung	50$00

CUỘC TRANH VÔ ĐỊCH MIỀN ĐÔNG NAM-KỲ

(Coupe de l'Est)

1.— Những hội nào ở Saigon và những hạt miền Đông Nam-kỳ là Cholon, Giadinh, Biênhoa, Thudaumot, Tayninh, và Baria mà chưa nhập vào T. C. T. T. A. thì mới đặng dự tranh.

2.— Những chiến tướng nào mà đã có T. C. nhận trước rồi mới đặng đá. Vì vậy nên Tổng Cuộc xin những hội xin dự tranh hãy gởi luôn tên những chiến tướng hội mình cho rõ.

3.— Những chiến tướng mà mùa rồi không có nhập vào Tổng Cuộc Langsa hay là Tổng Cuộc Annam, thì mới đặng Tổng Cuộc cho phép đá.

Hội nào mà dùng những chiến tướng hoặc là không có phép của Tổng Cuộc, hoặc là có phép của Tổng Cuộc, mà khi xét rõ đặng có chơi bên Tổng Cuộc Langsa hay là Tổng Cuộc Annam mùa rồi, thì phải bị xử thua.

4.— Sở phí các hạng về phần các hội dự tranh chịu. Còn tiền vô coi mỗi bữa đấu thì trừ ra một phần năm về phần sở tồn của Tổng Cuộc, còn dư lại bao nhiêu sẽ chia đồng cho mấy hội đá.

5.— Thơ xin dự tranh hãy gởi cho M. Tran-van-Khá, Hội Trưởng Tổng Cuộc Thể Tháo Annam, 18 rue Testard Saigon, trước ngày 26 Mars 1929.

Đến ngày thứ ba 26 Mars 1929, 8 giờ tối Tổng Cuộc khi khóa sổ dự tranh sẽ sắp đặt chương trình minh bạch.

HỘI ĐÃ XIN DỰ TRANH:

1.— Amicale Sportive de Cankho.
2.— Beaux Arts Sports Giadinh.
3.— Etoile Brillante.

合 Bá-Hiệp 百

Galvanoplastie - Lunetterie

Bổn-hiệu mới lập ở đường Marins, số 186 Cholon có rước thợ ở bên Mỹ-Quốc qua đặng tạo chế các món đồ xi vàng, xi bạc, xi đồng, xi nickel vân vân..... và có bán các món đồ xi bạc như là: **đèn để bàn viết, chén bác về cuộc đãi tiệc, bình bông, khuôn hình, đồ vật,** để làm kỷ niệm, và nhiều món đồ vật dụng trong nhà, rất tốt và rất tinh xảo.

Bổn-hiệu cũng có người thiện nghệ coi con mắt và có máy bên Mỹ-quốc để mài kiến vệ-sanh cho hiệp nhản. Như là kiến cận thị, viễn thị, kiến mát. Vì con mắt là đều cần nhứt của con người, nếu không coi kỹ lưỡng thì phải sợ hại về sau.

Nhà-hàng Hong-kong phát hỏa

Một cái nhà-hàng lớn tại Hongkong, đêm 11 rạng ngày 12 Mars vừa rồi, chẳng rõ bởi duyên-cớ tại đâu mà thình-lình đang giữa lúc trời khuya, trong thành đang an giấc, bỗng lửa phát lên cháy.

May nhờ lúc ấy có một người Huê-kiều đi ngang qua đường, ngó lên nhà-hàng thấy sao có khói bay lên nghi-ngút, lại lò-lò ánh lửa đỏ lòm nên bèn tri hô lên, thiên-hạ trong thành ùa tới, người trong nhà-hàng chạy tuôn ra. Nào cứu nào chữa rần-rần song rốt rồi cũng bị ngọn lửa hồng mà tiu ruội.

Đã vậy lại còn làm chết mất hết 9 người, mà nghe đâu 9 người ấy đều là người Tây và hết 10 người bị thương cũng khá trọng. Lại trong đám bị thương-tích ấy thấy có Chen-Ming-Chu, quan Tổng-trấn Quảng-đông.

Hỡi Đồng-bào!

Hảy tiện-tặng đi. Nên nghĩ tới việc tương lai của qui đồng-bào của gia-quyến qui-vị và của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm gì đặng cả!

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Cuộc xổ số của hội « Nam-kỳ Bổn-quốc Đức-Trí-Thể dục »

(S. A. M. I. P. I. C.)

Tổng độc-đắc: 60.000$
Ngày xổ số đã định (không dời đổi)

11 Avril 1929

Đồng-bào ta nên kịp mua giấy số cho chóng đặng kịp ngày xổ.

Hiện nay vẫn còn bề bán khắp các châu các quận và tại Saigon thì có để những nơi kể ra sau nầy:

Nhà thuốc tây Centrale.
Nhà sách Portail.
Nhà thuốc tây Principale (L. Solirène)
Radjou, đổi bạc ở trước nhà hát tây.
Tiệm Hồng-Vân.
Hãng Coffort.
Nhà báo « Courrier Saigonnais ».
Nhà thuốc tây Normale.
Nhà sách Ardin.
Nhà chụp hình Gastaldy.
Nhà thuốc tây de France.
Nhà sách J Viết.
Nhà sách Union, 13 rue Lucien Mossard.
Cửa hàng Nguyễn-đức-Nhuận, 42 rue Catinat.
Tiệm hớt tóc Villaruel.
Hãng Comptoirs Généraux.
Hãng Auto-Hall.
Các hàng đổi bạc và bán thuốc hút ở đường Catinat.
Việt-Nam Ngân-Hàng, 54 rue Pellerin.
Đông-Pháp Ngân-Hàng.
Pháp-Huê Ngân Hàng.
Nguyễn-công-Hòa, 43 Bd. Albert 1er (Dakao).
Nhà in « Nguyễn-Khắc » 102 rue La Grandière.
Hãng lớn Charner
Cửa hàng Courtinat.
Tiệm Seng-Teck.
Tiệm Tong-Fat.
Hãng rượu Đông-pháp, 19 Place du Théâtre.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 14 Mars 1929.

GIÁ BẠC

	14-3	13-3
Nhà-nước	12F35	12F.35
Ngân-hàng Đông-pháp	12 35	12 35
Banque Franco Chinoise	12 35	12 35
Banque de Saigon	12 40	12 35
Financ. Fse. et C.	12 35	12 35
Hong-kong Shanghai	12 35	12 35
Chartered Bank	12 35	12 35

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon bao lúa tạ n giá lúa 100 kilos

	Par picul de 68 k.	Par 100 k.
Vinhlong	4$10	6$03
Gocông	4.35	6 40
Bai-xau	4.14	6 09
Baclieu	4.17	6 13
Gạo trắng thượng	4.10	6.03
Namvian — Gạo trắng	4 10	6.13
Namvian — Gạo đỏ	3.82	2 62

Nhựt-dụng Từ-hàn

Ấy là tên của quyển sách rất hữu ích; sách ấy có đủ những mẫu thức tờ giấy thuộc về Bàn-khoán ruộng đất như là; Tờ tương phân, chúc-ngôn, cho, đổi, mua bán, cầm cố, vay thế, tông chí, tờ hội bổn tộc cử thủ hộ, phá hương hỏa, mãi lai thục, chuyển thục v. v... Đặt để phải cách rành rẽ lắm; có giải nghĩa mỗi tờ phải làm sao cho đủ phép theo luật hộ của người Bổn-quốc, còn tờ nào phải bị hủy bỏ.

Giá mỗi cuốn .... 1$00

Ai muốn mua xin gởi thơ và mandat cho;

Mr. Lê-van-Giỏi, ở Saigon,
93, Rue Pellerin.
Mua mau kẻo hết.

Compagnie Annamite d'assurance-automobiles

Công-ty hữu hạn đương trù lập vốn 200 ngàn đồng bạc

ĐIỀU-LỆ DỰ-ĐỊNH
đã lập ở Phòng văn quan Chưởng-khế E. Fays, ở Saigon

Những điều đại-khái theo luật buộc đã đăng trong Đông Pháp Công-Báo (J.O.) N°. 10 bữa 2 Février 1929.

Vốn của Công-ty $ 200 000. chia ra làm 400 cổ-phần, mỗi phần là $:500.—

Một góc tư trong mỗi cổ-phần nghĩa là $:125.— phải đóng lúc chịu hùn.

Khởi sự thâu tiền hùn kể từ bữa 1er Mars 1929.

Bạc đóng hùn và giấy xin hùn vô Công-ty mới lập đây gởi thẳng cho Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG (Société Annamite de Crédit) ở số 54 đường Pellerin, Saigon; Công-ty nầy sẵn lòng mà chỉ rõ thêm về Hội đương trù lập đây.

Dịp tốt của rẻ

Mau kẻo hết.

Ở đường Kinh-lấp dương dở 12 căng phố lầu, gạch ngói còn chắc lắm, gạch béton, xà bần, cây ván, sắt, ai muốn mua mau dặn trước chủ là ông Hội-đồng François Sự chủ tiệm bán hột xoàn, 68 Boulevard Bonnard — Saigon.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Chantilly *ở Pháp sẽ đến tối 29 Mars.*
Chiếc St-Loubert Bié *ở Pháp sẽ đến bữa 14 Mars.*
Chiếc Cap Tourane *ở Pháp sẽ đến tối 16 Mars.*
Chiếc Chenonceaux *ở Pháp sẽ đến tối 20 Mars.*
Chiếc Claude Chappe *ở Tonkin sẽ đến tối 17 Mars.*
Chiếc André Lebon *ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến tối 15 Mars.*

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc André Lebon *sẽ chạy Pháp tối 19 Mars.*
Chiếc Bougainville *sẽ chạy Tonkin tối 14 Mars.*
Chiếc Claude Chappe *sẽ chạy Tonkin tối 21 Mars.*
Chiếc Chantilly *sẽ chạy Tonkin tối 1er Avril*
Chiếc Chenonceaux *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn tối 21 Mars.*
Chiếc St Loubert Bié *sẽ chạy Trung quốc và Nhựt-bổn tối 18 Mars.*

SANTAL MIDY
(Săn-tan Mi-đy)

Có bán tại:
Đại dược phòng L. SOLIRENE, Saigon
Tân-thì Huê-Pháp-Việt dược phòng Saigon.
Pháp-Á dược phòng G. CHANTE, Cholon

BỊNH LIỆT KHÍ
GINAT ... SYNGUSINE

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Đại-lý độc-quyền:
Etablissements Charrière, Dufourget Garriguenc
4 à 12 BOULEVARD DE LA SOMME, SAIGON

ECOLE COMMERCIALE

(Trường Thương-Mãi)
2-4-6 đường d'Ayot (gần Đông Pháp Ngân-Hàng)

Dạy:

VIẾT CHỮ TẮC VÀ ĐÁNH MÁY
LÀM SỔ SÁCH THƯƠNG-MÃI
TIẾNG LANGSA
TIẾNG ĂNG-LÊ

Mỗi khoa học đều có giáo-sư có cấp-bằng chuyên môn coi dạy mỗi ngày từ 8 giờ rưỡi sáng tới 11 giờ và 3 giờ chiều tới 7 giờ rưỡi tối.

LUẬT LỆ VÀ GIÁ TIỀN

Viết chữ tắc và đánh máy

Học mỗi ngày	1 tháng	30$—
Mỗi tuần học 3 lần	id.	15.—
id. 2 lần	id.	10.—

Viết chữ tắc hay đánh máy (riêng từ môn)

Học mỗi ngày	1 tháng	15.—
Mỗi tuần học 3 lần	id.	10.—
id. 2 lần	id.	5.—

Tiếng Langsa

Học mỗi ngày	1 tháng	30$—
Mỗi tuần học 5 lần	id.	25.—
id. 3 lần	id.	15.—

Làm sổ sách

Mỗi tuần học 2 lần	1 tháng	15.—

Tiếng Ăng-lê

Mỗi tuần học 2 lần	1 tháng	15.—

Muốn ăn ở luôn tại trường — Xin đến tại trường mà bàn tính.

Tiền học thì đóng mỗi tháng và phải trả trước

N. B. — Bổn-trường cũng lãnh làm sổ sách và đánh máy cho mấy hãng buôn nào muốn mướn.

Có giá riêng cho mấy thầy giúp việc hãng buôn cùng mấy thầy giúp việc nước muốn chung đậu lại với nhau mà học thêm.

Xin đến tại trường số 2 đường d'Ayot mà thương nghị.

Huỳnh-công-Phát Học-đường

19 à 38 Bd Kitchener *(Cầu ông-lãnh)* Saigon

KHAI-TRƯỜNG: ngày 30 Janvier 1929.
TỰU TRƯỜNG: ngày 1er Mars 1929, nhằm ngày 20 tháng giêng Annam.

Bổn trường lập ra từ năm 1921 tới giờ, mỗi năm học-sanh nơi bổn-trường đi thi đều đậu được đa số, là vì bổn-trường tận tâm lo lắng trong sự giáo dục và đức-dục cho học sanh và năm nào cũng chọn rông thầy có đủ tư chất và thiện-nghệ về khoa giáo-huấn.

Mấy vị giáo sư dạy kỳ nhập học nầy, xin đăng tên dưới đây:

Mme Gremillet, *Cấp bằng thượng-tầng và Cấp-bằng thiện nghệ về khoa giáo-huấn, cựu Đốc-học trường Tư-Thục bên Đại pháp.*
MM. Jules, *Cử nhơn Văn-pháp*
Trương-văn-Huấn, *Cử nhơn khoa Lý-học.*
Trần-phạm-Hồ, *Tú tài khoa Văn pháp.*
Hoàng-minh-Giám, *Cấp bằng Cao đẳng trường Sư-phạm Hanoi, cựu giáo-sư*
Nguyễn-khoa-Tá, *Cấp bằng Cao đẳng trường Sư-phạm Hanoi, cựu giáo-sư.*
Alexis Nghia, *Cấp bằng Tốt-nghiệp, cựu giáo-viên.*
Trần-thương-Tuân, *Cấp bằng Tốt-nghiệp trường Sư-phạm Saigon, cựu giáo-viên.*
Trần-xuân An, *cựu giáo-viên, quyền phó Đốc-học trường tỉnh Bình-thuận.*
Lê tấn-Các, *Cựu-giáo-viên.*

NOTA. — Kỳ tựu trường nầy bổn-trường có lớp dạy riêng học-sanh có Cấp-bằng sơ-học nào muốn thi vào trường lớn nhà-nước, như Collège Petrus Ký và trường Sư-phạm Saigon (Ecole Normale d'Instituteurs, Saigon).

Từ lớp nhì (Cours Moyen) sắp lên, có giáo-sư Tây và Nam dạy.

Ai muốn vào học xin đến hỏi thăm tại bổn-trường.

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết nghứa và khi da phỏng sưng ửng đỏ rấn lên. Nhờ thuốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sài-sượng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trầy-trụa, có lát, tróc da tróc vảy, vân, vân.

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thì mua ngày nầy cho có một hộp thuốc đó, hỏi tiệm bán thuốc quen của các ông các bà.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

Tiệm cái Rue Đại-Tân Nº 145 Canton. — Chỗ trữ bán Rue de Canton Nº 47 Cholon
Tiệm ngánh Rue de Praire Nº 96 Pnom-Penh

NHỊ-THIÊN HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thầy thuốc thí nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả.

Trăm nước thạnh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, do nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khí huyết làm cho cứng trong nước và bền chặt gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gấp mà lo xét cho hết sức chớ nên chậm trễ phải lo vững bền khí huyết cho lắm, mới đây trong thế-giới đã mở mang, muôn việc cũng phải lấy sự chắc là gốc. Vậy thì có thứ thuốc Huyết-Trung-Bửu là thứ rất bổ huyết của can tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc nầy.

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi nếu uống luôn thuốc Huyết-Trung-Bửu bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ sắc mặt tốt tươi khi chưa uống thuốc nầy thì lấy kim chít trên đầu ngón tay ra máu thì nhểu trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thế nào rồi đến khi uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chít máu nhểu trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi còn dùng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc, còn khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nửa cân còn khi chưa uống hãy cầm vật chi nặng trên một yến giơ lên thử coi sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại làm y như vậy cầm thử vật ấy giơ lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc Huyết-Trung-Bửu nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người máu huyết không đặng đầy đủ ít muốn nói chuyện nếu uống thuốc nầy phần khi đầy đủ ca hát hoặc nói đến 3, 4 giờ không nhàm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc Huyết-Trung-Bửu rất hay và quí báu là dường nào.

Còn người huyết hư bước đi xa không được nửa dậm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chừng một tháng rồi chạy đến một dặm đường không biết mệt.

Còn thêm một chứng rất hay như ham dâm dục thái quá thì tạn thận đã kém suy thì thần nguơn lạnh, uống thuốc Huyết-Trung-Bửu sáu bảy bữa thì thêm tinh thần lại và ấm hơi tinh khí bởi nhờ máu mà ra thế phải huyết kém thì tạn thận phải kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là uống bổ tạn thận vậy thì thấy những chứng bịnh nói trên đó đều phải biết sức hay dường nào.

Lại còn thí nghiệm người vú ít sửa không tốt uống thuốc nầy sáu bảy ngày thì người vú có sửa hơn 3 phần khi trước và tốt, còn người đờn-bà đường giáp tháng khi bầm, khi đợt, khi trồi, khi sục, làm đau bụng hoặc ra nhiều làm băng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết xấu trở nên đỏ tươi và đúng ngày không đau bụng còn uống luôn mỗi tháng chẳng hề trồi sục những điều nói đó đều làm chứng rõ thuốc Huyết-Trung-Bửu thêm phần huyết rất báu là dường nào.

Thường khi con nít nó mất sữa thì ngôi tiên thiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng rõ biết bịnh ấy là tại khí huyết chưa đủ hoặc bịnh cam tích cũng bởi đó mà ra, như con nít từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn rồi phải cho uống thuốc Huyết Trung-Bửu 1 muỗng cà-phê mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng hề có bịnh chi khác như khi còn nhỏ máu đều đủ đến già nó không hay đau đớn.

Một người đờn-bà đường kinh đúng hoặc khi trồi khi sục hay làm đau bụng uống thuốc nầy đường kinh trở nên tốt lại và đậu thai, còn những người đờn-bà có thai, uống thường thì khi sanh đẻ mau mắng và sức cũng mạnh, lại ngày sau đứa con ấy cũng ít bịnh vì đã có bổ dưỡng khí huyết trước thì cái sữa của người đờn-bà trở nên tốt cho con nít bú tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đờn-bà huyết khí hư thì sanh rầu buồn lo lắng nằm ngủ không yên, tại can hỏa hừng lên, làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc Huyết-Trung Bửu thì huyết tốt lại, cang hỏa chẳng hừng lên, khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên cũng tiêu trừ đặng hết.

Còn người tuổi trẻ ngôi tiên thiên và ngôi hậu thiên suy kém ham việc dâm dục khí huyết hao kém sanh ra da mặt vàng hay xây xẩm tối tăm đau lưng lỏng đầu gối lẩy bẩy chơn yếu đuối phải lúc tạn canh và tạn thận suy kém và lưng cái óc làm ra lờ lại lùng bùng thì phải uống thuốc nầy được một tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đó đều đặng tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, nhưng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ và khi huyết đầy đủ lại và nở nang lành vóc, con người rất nên xin đẹp.

Một người già cả khi huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên tóc xanh và rất đen lại, có sức mạnh da thịt hết dùng, thường ngày thêm sức già trở nên trẻ.

Cách dùng: *Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, hoặc ăn rồi mỗi lần 1 muỗng ăn súp, và y không nước ấm ấm mà uống.*

Giá mỗi ve nhỏ. . . . . 1$20 | Giá mỗi ve lớn . . . . 2$00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG y sĩ VI-TẾ-SANH, kính cáo.

TIN KINH-ĐÔ

Nọc độc chó dại vào mắt

Thường mỗi năm đến mùa hè nóng nực mới sanh ra chó dại, năm nay mùa xuân đã có kẻ bị chó dại cắng rồi. Tại nhà thương Huế thầy Bửu Nguyên làm khán bộ tiêm thuốc trừ chó dại cho một người nhà quê bị chó cắng, thầy rủi bị thuốc ấy văng vào tròng mắt, tại nơi mắt nếu để thuốc ấy văng vào thì cũng bị tại như là chó cắng vậy vì con sâu vi trùng theo gân thần kinh của con mắt truyền vào não thì sẽ bị hại ngay, vì vậy mà lập tức khi ấy về sau 15 ngày thì thầy ấy phải chích thuốc trừ chó dại Hiện nay thầy đã chích được tám ngày rồi nghe chừng trong mình có chuyển. Đáng ghê thay sự đề phòng bịnh tật thật là nhiều bề nguy hiểm cho người bị bịnh đã đành, đến như người chữa bịnh cũng bị, mới thật là đáng cẩn thận vậy.

∴

Bắt gái lậu

Ở xứ nầy gái thanh lâu cũng chẳng biếm, mà kẻ chơi bời gọi là gái lau thật rất nhiều, lắm bị bọn ấy vào chữa bịnh tại nhà thương tinh rất nguy hiểm, bởi vậy mà nay sở Cảnh sát đã bắt được rất nhiều gái lậu đem phát giấy nạp vào lầu xanh. Trừ được hại ấy cũng là một điều rất có ích vậy.

∴

Mưa gió hại mùa màng

Bắt đầu từ ngày 4 Mars (23 tháng giêng ta) trời đổi thời tiết, đang nóng sự bỗng hóa ra gió bấc mưa dầm suốt ba ngày đêm nóng thử xích sụt xuống 16 độ trong khi ban ngày, 14 độ khi nửa đêm.

Cứ theo lệ thường thì khí hậu ở xứ nầy sau khi đã có tiếng dông, và mưa dông rồi không còn có mưa dầm gió bất nữa. Vậy mà nay lại làm mưa gió như vậy thì trái với tiết mà lại hại cho mùa màng.

Những nhà ruộng khô, ruộng cạn ở xứ nầy gặt mùa tháng ba, hiện nay có nơi mới lỏ chẹn, có nơi mới phơi mạ, nếu gặp như trời ấm im thì sẽ được rồi bị mấy hôm mưa dầm gió bất thì chắc là sẽ thất mất phần nhiều. Ấy là mùa tháng ba đáng lo vậy.

∴

Mặt dày mày dạn

Ở làng Vỹ-giạ có một người đàn bà nguyên trước có chồng cũng là nơi xứng đáng, song ả nầy cưu lòng bất nghĩa lại tư tình cùng một cậu trai tơ, cậu nầy nào phải là người nào xa xuôi, cũng trong vòng thân thích, lẽ thì phải gọi là vai trưởng thượng, song vì cái ái tình nó ràng buộc nên đã đem tình bề trên mà đổi làm tình bề dưới, hoặc giả gọi là tình «thân thượng gia thân».

Vì vậy mà phải sanh ra sự ly dị, sau khi đã có cái tờ để rồi về với cậu trai tơ nguiễm nhiên là vợ chồng là lứa đôi! Được ít lâu, bay tiếng cũng tình đến nỗi làm cho cậu trai tơ mất vía. Nay cậu bỏ mợ vợ vô ý ả phải ra cái mặt vạng mày dày trở về với cố-phu. Song lời xưa đã có nói «phúc thủy nan thâu» thì làm sao mà không biết xấu hổ, còn làm thói cang cường. Đáng chê cười thay!

∴

Ăn thịt chó mà bỏ mạng

Vừa rồi ở tại nhà thương Huế có mổ một người nhà quê vì bịnh đau bụng. Người ấy nghe rằng trước khi vào nhà thương thì bị chứng đau bụng như có cục gì ở trong bọc chứa, làm cho phải đau đớn rên siết bỏ hết cơm cháo nên phải đem đi nhà thương, đem soi quan tuyến xem thấy cơ vật ở trong bọc chứa và ở ruột cũng có nhiều đoạn bị vật gì làm nghẽn chẹt không lưu thông như thường, cho nên phải mổ. Và quan thầy thuốc nhà thương ấy bịnh ấy đã mười phần không thể cứu được rồi, họa may có dùng phương giải-phẩu thì mới cứu được muôn phần có một, nên đã đem vào nhà mổ đặt thuốc mê mổ ruột ra xem thì trong ruột có nhiều đoạn bị thúi và những đoạn ấy thì là bị những miếng thịt thúi không tiêu hết lỗ mà phải thúi, đem cắt ra mà xem thì thấy thịt ấy đã ấm miếng nóa ra sâu như là con đuông ở trong mắm. Hỏi ra mới biết đó toàn những thịt chó nướng mà người ăn đã hơn hai tháng rồi, khi ăn thì có uống rượu mà ăn nhiều lắm. Từ ăn thịt ấy về sau thì bị đau bụng càng ngày càng rộn rồi mãi đến khi quá lẽ mới đem vào nhà thương.

Con sau khi mổ rồi thì người ấy sống được ít hôm rồi cuốt.

Xem chuyện nầy tôi nên biết rằng thịt chó tuy có lắm người thích mà không rõ tánh nó độc khó tiêu hóa lắm. Và thịt sống đem dầm rượu thì không bao giờ tiêu, mà thịt nướng sơ sơ đã thật chín đâu mà lại đem đánh tửu thì chắc là bị bịnh thực tích hết tiện nạn phải bỏ mạng, đáng ghê thay!

THUỐC HIỆU

Capsules de Santal Salolé Thomas

TRỊ BỊNH ĐAU LẬU

Khi trước ông Lương-y Henderson có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên-trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ «Times-báo» tháng Juin năm 1865 trương thứ 671, ông Lương-y ấy có đăng một bài Diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copahu và Cubèbe uống nó vô hại mà mùi thơm tho; dầu uống bao nhiêu cũng không phạt tì, uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác ra, và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm.

Thứ thuốc Salol các Y-viện đều dùng nó đã đặng 25 năm nay, uống nó vào thì lợi-thủy, bổ-thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhốt vị Salol vào trong Santal tinh, làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lẫn dương cũng là bổ dưỡng kẻ trai tráng.

Thuốc nầy dễ uống lắm, bỏ vào bụng rồi thì mau tan.

CÁCH DÙNG:

Mỗi ngày uống từ tám hoàn cho tới mười hoàn thì chắc lành bịnh lậu, bất kỳ lậu-mới gì phải mạnh ráo.

Tại tiệm thuốc *Pharmacie Principale* của ông *L. SOLIRÈNE*, là bác-sĩ cử-nhơn và nhứt hạng bào chế y sanh, ngang nhà hát Tây, Saigon, có bán.

MỘT PHO SÁCH HAY VÀ NGỘ

Chuyện tích xưa, ông bà mình truyền lại theo đời tấn thời, càng ngày càng lu và quên lần lần hết.— Ông Lê-văn-Phát, Đốc phủ sứ, thưởng thọ ngũ đẳng Bội tinh và hàng lâm, trong khi rảnh, có lượm lặc mấy lời truyện ngôn hay làm ra một pho sách, đặc hiệu là: «Les Contes et Légendes du Pays d'Annam»— Viết bằng chữ Pháp, văn chương đặt để một cách tiêu tao. đến đỗi người Pháp cũng phải đặng khen. Sách ấy nói về chuyện Annam soạn giả người Annam, nên Annam đều học it coi thì thông hiểu mau. Rất có ích cho người Annam.

Annam ai cũng nên mua một quyển trước cho con cháu biết luân lý xưa của Annam, học cách đặt để theo Pháp, sau giải khuây một buổi.

Giá mỗi cuốn........ 1$30

Bán tại Imprimerie de l'Union Saigon.

SÁCH CỦA NGUYỄN-THANH-KHIẾT

M. Nguyễn-thanh-Khiết mới ra một cuốn sách luật, bằng chữ quốc-ngữ sách ấy bán tại nhà Mme Thanh-thị-Mẫn ở tại chợ mới Saigon (đường d'Espagne số 166).

Giá mỗi cuốn là....... 1$30

Ai mua tại Saigon, M. Khiết bớt cho 0$30.

Người nào có lòng mua sách của M. Khiết xin gởi mandat-poste 1$30 cho M. Nguyễn-thanh-Khiết 79 Rue Lagrandière Saigon; người mua khỏi chịu tiền gởi sách

M. Khiết không bán chịu và không bán contre-remboursement, vì bởi có đồng bào hiếu dư.

Xin người lảnh sách bán cho M. Khiết bán theo giá của M. Khiết định trong lời rao nầy.

Cám ơn.

THỜI-SỰ CẨM-NANG

☞ 1929 ☜

Sách Thời sự Cẩm-nang 1929, *đã gần in xong. Nguyên vì số sách in ra tùy theo số người mua mà thôi chớ không có in dư nhiều, nên qui ngài nào có cần dùng mua xin viết thơ cho Bổn-hiệu dặn trước, khi sách in xong rồi thời Bổn-hiệu sẽ gởi xuống liền.*

Giá một cuốn là...... 2$50
Thêm tiền gởi........ 0.35

Thơ và mandat gởi cho:

M. NGUYỄN VĂN CỦA.
Imprimerie de l'Union.
63, rue L. Mossard.— SAIGON

Bánh Bông-lang trái Nho, có Beurre, có Vanille thiệt ngon Năm cắt (0$50) một chục.

Xin mua tại hang Bánh Quốc-Mỹ, số 93 đường La Grandière. Ở xa mua nhiều gởi colis postal [illegible]

Công-văn

Vì lời nghị quan Thống-Đốc Nam-kỳ ngày 21 Décembre 1928.

Định cho những người kể tên trong bản sau nầy khẩn đứt những sở đất nhà-nước có số hiệu họa đồ kể trong bản ấy:

HẠT BACLIEU

Tổng Long-thủy — Làng Long-điền

TÊN HỌ NGƯỜI khẩn	SỐ HIỆU tờ họa đồ	SỐ HIỆU số đất	SỐ MẪU SÀO
Thạch Khinh....	7	8	18mẫu15.60
Kim Kết.......	»	1	23 — 30.00

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại quốc mà không có phép Chánh-phủ cho trước cho minh bạch.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải hủy bỏ vì việc chung.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-Kỳ ngày 21 Décembre 1928.

Định cho M. Duval khẩn đứt sở đất nhà-nước có số hiệu họa đồ kể trong bản sau nầy, mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn.

HẠT RACHGIA

Tổng Thanh-tuyên — Làng Vĩnh-tuy

SỐ HIỆU tờ họa đồ	SỐ HIỆU số đất	SỐ MẪU SÀO
6	53	150mẫu10.00

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại quốc mà không có phép Chánh-phủ cho trước cho minh bạch.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời nghị quan Thống-Đốc Nam-kỳ ngày 21 Décembre 1928.

Định cho những người kể tên trong bản sau nầy khẩn đứt những sở đất nhà-nước có số hiệu họa đồ kể trong bản ấy, theo như các khoản định sau nầy:

HẠT BACLIEU

Tổng Thanh-hưng — Làng Lạc-hòa

TÊN HỌ NGƯỜI khẩn	SỐ HIỆU tờ họa đồ	SỐ HIỆU số đất	SỐ MẪU SÀO
			h. a.
Huynh-Sang (Héritier)	6e	89	10.94.40
	»	97	8.34.40
Nguyen-van-Nay.	1re	6	13.25.40
Tran-Cao........	5e	34	11.21.60
Ly-Xang.........	1re	2	7.90.40
	»	3	3.97.40
	»	4	19.92.80
Nguyen-tan-Qui,	»	5	20.20.00
Kim Oc..........	5e	46	12.69.60
Chau Lieu	6e	1	25 18.40
Lam-thi-Thôn ...	7e	99	10.94.40
Huynh-Ty........	»	46	13 48 80
Ong Hua.........	8e	118	18.64 80
Ong-thanh Kiet .	7e	17	20.22.40
Dung-thi-Lèo....	8e	14	10 81.60
Lam-Hua.........	13e	105	2.19.60
	»	106	0.40.00
	»	107	14.28.00
Trinh-Tho,......	15e	35	30.81 60
Taan-Soi........	16e	37	1 72.80
	»	12	34.33.60
Lê-van-Minh.....	»	10	17.80.80

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại quốc mà không có phép Chánh-phủ cho trước cho minh bạch.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì việc chung.

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa vì rằng nó không thấm nước, nó khó mài cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

NHÀ BÁN ĐỒ PHỤ TÙNG XE-HƠI
COMPTOIR CHOLONNAISE
Đường Tổng-đốc-Phương, số 86, Cholon

Khai trương ngày 27 Oct. 1928

Bán đủ các đồ phụ tùng cho xe-hơi. Vỏ ruột hiệu: MICHELIN
DẦU SĂNG DẦU, NHỚT đủ hiệu

Chủ-nhơn là người Annam, chắc sẽ làm được vừa lòng các quí ngài về việc giá cả và sự tiếp rước

Mong nhờ đồng-bào chiếu cố cho Bổn-hiệu xin hết lòng cảm ta.

Hãy hút thuốc

JOB

SẮP MỞ

Cửa

PACHOD Frères & Cie Lmtée

Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
Place du Théâtre, SAIGON

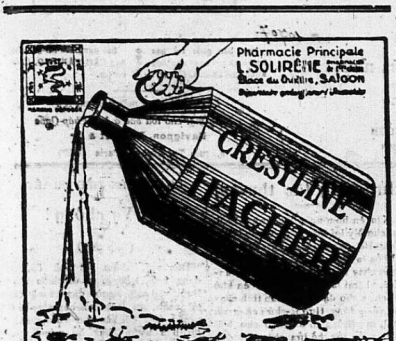

assainit la maison
chasse les insectes
détruit les microbes.

TẨY SẠCH UẾ TRƯỢC

giết chết cả loại côn trùng và vi trùng độc ác

GIÁ RẺ MÀ LẠI TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC

Giá mỗi thùng nhỏ là: 0$50

DẦU HỎI MÔ-NEO

Liệt vị hãy mua thứ dầu hỏi hiệu Mê-Neo « Le Pétrole Ancre » của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà dùng. Dầu nấu đèn ít hao đã sáng suốt mà lại không có khói. Tốt lắm nên hơn hết trong toàn cầu.

Trong Lục-châu các tiệm thang mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
Đều có bán các thứ dầu hỏi nầy
Trong Lục-tỉnh anh em muốn hỏi thêm điều chi, xin viết thơ cho hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường d'Adran, số 4. Ông chủ hãng sẽ hồi âu lập tức.

MẤY KHI MÀ CÓ

1· Một sở đất đo được tám mẫu hãy ngàn thước tọa lạc làng Ninh-thạnh, tổng Hòa-ninh, tỉnh Tayninh ở dựa theo đường lên núi Điện-Bà, cách chừng sáu ngàn thước. Trên sở đất nầy có một ngàn năm trăm cây dừa, hai cái nhà cao ráo và người hai lò hầm than.

2· Hai miếng đất : miếng thứ nhứt đo được ba-trăm thước ; miếng thứ nhì đo được một-trăm thước ; cả hai tọa lạc làng Châu-giang, tổng Trièm-hoa, tỉnh Tayninh, nằm dựa mé sông Bến-kéo. Hai miếng đất nầy dễ dàng làm bến vựa cải, cây, hay là đá, thì tiện lắm.

Qui vị nào muốn mua hay là muốn mướn xin hãy viết thơ hay là đến tại bổn-quán ở đường Lucien Mossard, n° 15 Saigon mà thương nghị.

TIỂU-THUYẾT

« *Chất phận linh đinh* » cuốn thứ nhứt của ông Hồ-biểu-Chánh đã xuất bản

Giá mỗi cuốn..... 0$45

Mua từ về bán tại cô Huỳnh-Hồng, Xin gởi thơ cho M. Nguyễn-khắc-Hưng, Chu-chiêu nhà in « Nguyen-Khắc 102, Rue Le Grandière.

NỘI HÓA

Tại tiệm tôi có bán :

Gạo trắng, trà Hoa Lài-thiêu, nước mắm Liên-Thành, nước mắm hòn Phú-quốc. *Tinh* 1$70 *ve litre* 0$70, *ve nhỏ* 0$20) thuốc rượu Thiên-thời *tai thần hiệu*, đậu Cô-là. Bột Long-xuyên, Savon Hảo-vinh, bánh Quốc-hữ, mức gừng cốm dẹp,...

Xin mời qui ông qui bà đến mua giúp. Ắt được toại lòng. Có người đem đến nhà.

NGUYỄN-KHẮC-HƯNG
M. Rue Legrandière
Téléphone 68

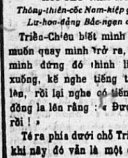

N-HÒA

N° 88, Rue de Canton -:- CHOLON

KÍNH CÁO:

Hiệu VĂN-HÒA nhuộm vải đen rất hoàng tất ở tại chợ CHOLON.

Vải đỏ nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Tất nhuộm đen dùng chẳng hề phai sắc trở, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bờ nhàu các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chỗ ra tấm thứ vải đen đều đề

Máy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cầu chứng tại tòa thương-mãi Saigon là :

1· 3 *con cá Kim-Ngư 3 màu.*
2· 1 *con cá Kim-Ngư xanh.*
3· *Van-xuân-Long xe lửa.*
4· *Van-Hòa con gà trống.*
5· *Van-Hòa chiếc tàu.*
6· *Hiệp-Hòa con ngựa đua.*
7· *Van-xuân-Long bươm bướm.*
8· *Hiệp-Hòa con ngựa đua.*

Téléphone 702

VẠN-HÒA Kính khải.

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH » ở tại Cho-kho đường má sông. — (SAIGON)

Tại nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây :

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu ; gấm nhuộm bên Pháp quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai khỏ-g trở 4$00 một thước tây.

Lục-soạn làng-châu, trắng, từ 3$ 00 tới 3$ 20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh ; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thương hạng, thiệt trắng, dệt nông bằng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m60.— Giá 5$20 một quản.

Lãnh đen (hạ làng đen huyền, không trở không đỏ lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quản.

Lãnh đen (hạ làng đen huyền không trở không đỏ lông) khổ trung 5$00 một quản.

Các món hàng kể trên đây đều dệt bằng tơ lựa, và có nhẫn hiệu riêng, dệt toàn bằng tơ Thượng hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ càng, đặng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gởi lời tâm nguyện cho hiệu lợi.

Vì muốn trì danh trong lục-châu nên bổn hiệu kính lời cho chư qui khách hay ; nếu ai muốn mua bất cứ là nhiều ít, xin viết thơ cho hàng tôi, thì hàng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hàng hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tôi xấu tốt sao, thì mới chắc nơi lời rao nầy không phải là lời chuốt miệng.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cho-lớn — SAIGON.
Kính cáo.

Muốn bán một miếng đất ở tại làng Chí-hòa gần bến đất Thánh chà (đường trường đua đi lên, phía tay mặt).

Diện tích miếng đất ấy được một mẫu.

Ai muốn mua xin do nơi nhà số 103 Boulevard Bonnard Saigon

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54, *đường Pelerin.* — SAIGON

Dây thép nói số 748 — Tên dây-thép : CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạng-kỳ khi là « *Comptes Courants de chèques* » bằng bạc *Đông-Pháp* hay là tiền quan *Langsa*, xuất lời 4 p. 100 tram (4%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có số « TIẾT KIỆM » bằng bạc *Đông-Pháp* hay là tiền quan *Langsa*, xuất lời đặng 5 phần tram (5%) mỗi năm. Số nầy để cho người tiện tặng. Rút ra khỏi phải cho hay trước và cho đặt lần. Gởi vô bao nhiêu cũng nhận.

— Nhận lãnh tiền gởi có hạng kỳ của tờ « *Dépôts Fixes* » cho lời 6 phần tram (6%) mỗi năm nếu gởi một năm trọn. Khi đến kỳ xin rút ra trước hạng-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần 5 ăn (4½) mỗi năm, cũng như tiền gởi không hạng-kỳ vậy.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây thep.

— Lãnh rẻ bạc hà-g cho học-sanh An-nam đương du học bên Tây.

— Cho vay có người chắc chắn đứng bảo-lãnh và có đồ bảo chứng hiệp tại đó.

— Cho vay có thế chấp bằng bất-động-sản.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng bào biết rõ về công việc nhà Ngân hàng hay là bằng buôn.

Qui ông :

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, *Phó hội, ở Gò-công, Danh-dự Hội-trưởng.*
TRẦN-TRỊNH-TRẠCH, *Hội-đồng Hộ-nghị tư, ở Bạc-liêu, Chánh Hội-trưởng.*
NGUYỄN-VĂN-CỦA, *Thương-gia, Phó Hội-trưởng.*
NGUYỄN-TẤN-VĂN, *Nghiệp-chủ, ở Saigon, Quản-lý Hành-sự.*

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH

Mạch suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nếu chai vỡ chai nhỏ,

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình, nhứt đầu, đái có cát, đau lắc-leó, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE
VICHY HOPITAL

Nước hiệu nầy uống trị các bịnh chứng trong gan mật, Nước nầy thì để uống cho tỉ-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

Feuilleton N° 197

TIỂU-THUYẾT

THẤT HIỆP NGŨ NGHĨA

七俠五義

HỒI THỨ NĂM MƯƠI HAI

Tương-nghĩa-sĩ hai lần lên Tập-vân-phong ; Triển-nam-hiệp một phen đến Hàm-khang-đảo.

(Tiếp theo)

Rõ ràng trọn 5 căn nhà, sao không khai cửa giữa, lại nhè cửa phía một bên hông mà khai, kỳ trung cũng có duyên cớ chi đây. « Còn đương suy nghĩ, bỗng nghe có tiếng *mở* cửa, lại thấy một người ở phía bên kia đi qua, rồi đi thẳng vào cửa ấy, y-phục thì màu lục mà có bông. Triển-Chiêu thấy vậy lại nói thầm rằng : « Đây chắc là Bạch-ngọc-Đường chớ không phải ai đâu. » Liền nhón gót nom theo vào trong, vén tấm màng lên, lại thấy người ấy bước vào trong căn phòng thứ ba, thấy phớt qua được nửa cái mặt, thiệt là mười tượng Bạch ngọc-Đường, lại thấy phi-trước đó cũng có treo một tấm màng mà che khuất. Triển-Chiêu thấy vậy thì lại nghĩ rằng : « Đến lúc nầy dầu cho mi có hỏ mặt, không muốn thấy ta đi nữa thì mi cũng không ra khỏi 5 căn nhà nầy mà đi đâu cho được. » Liền bước tới ít bước đã đến trước cửa phòng, lại vén tấm màng lấy lên, thấy 3 căn phía trong đều thông với nhau hết, đèn đuốc rạng ngời, thấy có một người đứng day mặt vào vách, đầu bịch khăn Võ-sanh, mình mặc áo bông, chơn mang giày quan, thì rõ ràng là Bạch-ngọc-Đường.

Triển-Chiêu bèn kêu rằng : « Ngũ-hiền-đệ. » Kêu hoài mà không nghe lên tiếng, bèn bước tới vỗ vai, té ra là một cái hình giả. Triển-Chiêu thất kinh, liền nói rằng « Không xong rồi, ta trúng kế nó rồi. »

HỒI THỨ NĂM MƯƠI BA

Thông-thiên-cốc Nam-hiệp gặp Quách-lão. Lư-hoa-động Bắc-ngoan chép Hồ-ky.

Triển-Chiêu biết mình trúng kế, vừa muốn quay mình trở ra, chẳng dè chỗ mình đứng đó thình lình vùng sụp xuống, kế nghe tiếng thanh-le giông lên, rồi lại nghe có tiếng nhiều người đồng la lên rằng : « Được rồi ! Được rồi ! »

Té ra phía dưới chỗ Triển-Chiêu đứng khi nãy đó vẫn là một cái hầm trống, có treo một tấm lưới như hình cái võ đề hứng cá vậy, mà hễ có vật chi sa xuống nặng nặng một chút thì tấm lưới ấy tóm miệng lại liền ; nên khi Triển-Chiêu sụp xuống rồi thì rớt ngay trong tấm lưới ấy, không còn vùng vẫy mà thoát ra cho khỏi được.

Tiếng thanh-la vừa dứt, bỗng có một người mở hoắt cái cửa dưới hầm ấy ra, thấy vô số trang-đinh ào ra, mở cây bàn kiếm ra trước, rồi mới lấy dây bằng lụa mà trói Triển-Chiêu lại.

Trong lúc bọn trang-đinh mà trói Triển-Chiêu đó thì chúng nó lại nói Triển-Chiêu đều khác bạc mà Triển-Chiêu cũng cứ việc làm thinh, chẳng nói một tiếng chi hết. Kế nghe một đứa trang-đinh nói với bọn kia rằng : « Viên-ngoại của chúng ta uống rượu với khách coi bộ đã say mèm, mà bảy giờ trống đã trở canh năm rồi, chúng ta chẳng cần báo bẩm làm chi, hãy đem va mà giam dở rơi Thông-thiên-cốc rồi sáng sẽ hay ; còn hãy giờ đây, ta phải đi kiếm Hà-đầu-Nữ mà giao cây báu-kiếm cho rồi đã. »

Rồi đó cả bọn bèn xum lại kéo Triển-Chiêu đây mà dẫn đi qua cửa phía nam. Đi chẳng mấy hồi, tới một chỗ thấy có cái cửa đá, ấy là chỗ chưa núi, đục đá mà làm ra như một cái hang lớn, cửa nẻo đều dùng máy móc ; hoặc đóng hoặc mở, toàn là máy cả ; nếu chẳng biết cái cơ-quan của nó chỗ nào, thì không tài nào mà mở cửa ra cho được.

Triển-Chiêu bị chúng nó đem bỏ vào chỗ hang ấy rồi thì coi bộ hơi đá ra lạnh lẻo khó chịu quá, nhưng phía trên đó lại có một lỗ trống, ngó lên thấy trời được ; chừng đó Triển-Chiêu mới hiểu, bèn chỉ mà chửng nó gọi là Thông-thiên-cốc. Ngó quanh ngó quất một hồi, lại thấy một tấm biển trắng nhỏ, có đề ba chữ đỏ là : *Khí tiết miêu* (Mèo giận mà chết).

(Mai tiếp)

École Franco-Indochinoise
de Dactylographie — Comptabilité pratique

14 Rue Legrand de la Liraye 14
(Dakao) Saigon

Mỗi môn lãnh việt bây đến trường ... ba tháng ... Professeur ... diplômé ... breveté ... Méthode ... Succès ... Discipline ...

Mme et M. PHẠM-V. VINH ... DU SUCCÈS. Nos ... Discipline.

16 Rue Legrand de la Liraye, 16
SAIGON

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIẾT.
(4, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỢI.

YATRÈNE-105

Thuốc trị bịnh kiết.

Bào chế riêng cho trong miền nóng nực dùng là một thứ thuốc rất thần hiệu mà lại hay hơn các thứ khác.

Sức thuốc nầy uống nó thì thấy mau hết hẳng hòi.

Độc quyền trong cõi Đông-pháp

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE,

Ở ngang nhà hát tây Saigon;

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị

BINH TIÊM LA

Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL

Laboratoire Chimiothérapique, 7, Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.

C.J.BONNET

HÃY HỎI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH

NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY

Khi chủ-tôn muốn mua hãng nọ

Tự hãng chế tạo bán thẳng ra cho người ngoài — nếu mua ngay tại hãng
Lợi được chắc 50 p.'ăn trăm — chẳng tôi

NI D'ELBEUF

bán lẻ tinh theo giá tại hãng

Lãnh may áo quần theo thước tấc

Hãng NI D'ELBEUF giá từ 129 quan nỉ bằng bố trắng giá từ 98 quan

Đồ bân không thấm nước

may theo thước tất người đo giá từ 119 quan (ai mua đồ từ 200 quan sắp lên thì cho không tính tiền).

SÁCH MỤC LỤC CÓ HÌNH nỉ kiểu áo xo-mi, bỉ nỉ, nỉ vá cách đóng lấy thước tắc một mình, khỏi sợ lận và cũng chắc như mặt người thợ may nghề vậy. — Ai xin hãng gởi cho không tính tiền và cũng không buộc điều chi hết.

Có hình riêng vận ốc theo ai các ngài đo, nên cách thế đo của Hãng hãng chắc chắn không khác gì là các ngài đến bận thử tại hãng.

Hỏi xin kiểu với hiệu « AÉRONAUTE » và « AÉRONAUTIQUE ».

(Bié Dep) đồ may áo xo-mi, đồ bận thường và drap giường.

Hãng của Bôn-hãng bán đứt tinh tiền quan Langsa và có facture bảo hết. Hễn nào không vừa ý ; Bôn-hãng lấy lại và hoàn tiền đã đưa các ngài.

Viết thơ cho : « Etablissements La Mondiales PICARD PAGEOT & Cie. Manufacturiers à ELBEUF (S. I.) France — Sáng lập từ năm 1880.

Cần dùng người thay mặt trong các tỉnh thành lớn.

HÃNG MOREL VÀ CÔNG-TY

KỸ NGHIỆP CHO HÃNG

ÉTABLISSEMENTS INDUSTRIELS DE SAIGON

1, Rue d'Ayot — Saigon.

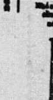

Nhiều kiểu có lắm chẳng nơi, tên.

Hàng làm gạch bông và gạch bằng xi-măn cẩn đá cẩm thạch đủ thứ màu xinh đẹp và chắc vô cùng.

Nội Đông-Pháp duy có một hãng nầy biết cách làm gạch theo kiểu cách kiểm-thời và máy móc làm gạch cũng đều là đồ tân chế.

TÌNH SỬ

Dịch chuyện Tàu

(tiếp theo)

HỒI THỨ BA

Tình tư

(Tiếp tư hận phối)

Ngô-Quân qui ở Giang-hữu tâm quan Thái-thú tại Phước-châu, con gái ông là nàng Ngô Nương, mười lăm tuổi đã bỏ tài sắc, ông ta có lòng chăng ái, đi đâu cũng dắt con đi theo. Đoạn Ngô-Quân mãn nhậm hồi triều, cất nhà mát tại bờ sông hứng gió. Ngô-Nương thường tới nhà mát, cứ ngồi bên cửa sổ ra ngắm. Có một nhà thương-hồ gần bên, theo nghề ghe thuyền buôn bán, trong nhà có con trai đã trọng, tên là Tinh-Sanh, Tinh Sanh mười sáu tuổi đầu, học hành thông thái, mỗi lợi đi ra mạo của chàng bảnh bánh, xem ra đáng bực nam-nhi. Ngô-Nương ở cách bức mặc dầu, ghé mắt ngó Tinh-Sanh ưng ý, Tinh-Sanh thấy bóng cô Ngô-Nương xinh đẹp, cũng muốn trêu ghẹo nói năng, chỉ vì hai đàng có cha mẹ cả hai, chẳng dám tới lui trò chuyện, nhân dịp tiểu-tì Ngô-Nương tới nhà Thương hồ có việc, Tinh-Sanh tặng cho tiểu-tì mấy quả bánh, lại do hỏi tiểu-tì mà rằng : Ngô Nương kết bạn với ai chưa? Tiểu-tì đáp : Thưa cậu..... có tôi chưa kết bạn với ai hết. Tinh-Sanh lại hỏi: Ngô-Nương hỏi chữ hay không? Tiểu-tì đáp : thưa cậu..., cô tôi mem sách cả ngày, sao không biết chữ, Tinh-Sanh bèn viết một chữ « Nan » trong miệng giấy, gởi tại tay tiểu-tì mà rằng : nhờ Ngô-Nương chỉ giùm chữ nầy, kẻo tôi không hỏi, » Ấu-tì đem miếng giấy nọ nói lại, Ngô-Nương mỉm cười mà rằng : chữ « Nan» nầy con nít mới học cũng biết, hướng chi một chàng Học-sanh, chàng ngu gì hỏi ta chữ nầy, chẳng phải nó có, gả nghĩa ra thời chữ nan là khó, chàng kia nói hai đứng khó nỗi tới lui, ta đâu phản gái mặc đâu, hà dễ không hỏi ý chàng như thế, Ngô-Nương bèn vẽ nhỏ một chữ «ngôn» kế bên chữ «nan» ấy, thành ra hai chữ «nan ngôn» tức thời khiến tiểu-tì tới nhà Tinh-Sanh, đem miếng giấy trả lại, Tinh-Sanh thấy hai chữ «nan ngôn» hiểu ý, bèn chế : Ngô-Nương đã đồng lòng rồi, Tinh-Sanh bèn làm một bài thi, gởi lại cho Ngô-Nương liền đó.

Bài thi như vầy :

« Ngẫu nhi tương phùng hà thiển biển,
« Tinh trung dạ dạ tưởng hữu nhơn quyên,
« Thanh ngâm nhạn ngữ lam canh mộng,
« Ẩn ước đào nguyên ộ lại tiên.

Dịch nôm

« Tình cờ gặp gỡ chỗ bờ sông,
« Chốc chốc nhớn thuyền chẳng phải không,
« Đêm vắng tiếng ca trêu giấc mộng,
« Nguồn đào xa xôi có đường thông.

Ngô-Nương tiếp được bài thi nầy, làm bộ chẳng mày mà nói, ta vẫn chàng là con gái, chẳng qua bình chẳng qua thơ, nỡ ta đây phận gái đoan trang, sao chàng dám gởi thi trêu ngươi, Ngô-Nương liền bỏ bài thi trong tủ, cứ tiểu-tì quở rầy nhiều lời, nàng lại muốn thừa chuyện nói phô-bày, để đánh đòn tiểu-tì một trận, tiểu-tì cứ đứng qui lạy, chỉ khỏi khỏi Ngô-Nương thét lớt cho ăm. Ngô-Nương giả cười lại mà rằng ; Coi kìa.... nay tao thử gì cho mầy, thời tao phải làm thi như mầy chàng kia biết mặt.

Bài thi của Ngô-Nương như vầy,

« Tự thị phương tình bất luận xuân,
« Xuân quang hà sự thán khuê nhơn,
« Hoài lưu thanh lâm thiên biên ngươi,
« Tư tợ lang tâm tương ngã thân.

Dịch nôm

« Tự mết tình riêng chang mắn xuân,
« Xuân quang sao lại nỡ khuê nhơn,
« Dòng sông trong vắt vùng trăng chiếu,
« Nao khác lòng chàng muốn khí thân.

Tinh-Sanh được bài tai cả mừng, bèn khiến tiểu-tì hối đem mà nói : mấy lời chân ngọc của cô, tôi xin cam tạ, tôi muốn hôm nay hội diện, sẽ đàng chực ngoài cửa sổ phía đông, Ngô-Nương khiến tiểu-tì trả lời rằng: Thiếp con nhà khuê các, không phép nào ra cửa tiếp khách cả đêm, thiếp đã xin phép phụ thân, định hôm nay ngồi thuyền nàng mát, chờ khi canh năng, xin hiền lang ghé xuống huyền chơ, Tinh-Sanh nghe nói gật đầu, chỉ rõng rõ mai rồi, cứ như lời Ngô-Nương đã hẹn, bèn nhảy xuống thuyền nàng về buổi nửa đêm.

Mai tiếp

Chữa bịnh rất cách nhiệt

SỐT RÉT NGÃ NƯỚC

không gì bằng

QUINOFORME

là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn. Chữ theo bên-hạn và đề không dụng ý nào thuộc-độc phải.

Có bán ở khắp các Dược-thuốc tiêm.

H. LACROIX, 37, Rue Drouot, PARIS (9e)

Thuốc PEPTO-KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Là vị thuốc rất đại bổ không thứ nào bì kịp, chế riêng cho mấy người nào ăn cơm không ngon, ngủ không dặng yên giấc, hay là mệt nhọc vì làm công chuyện nhiều.

Thật là một thứ rượu mùi vị rất ngon ngọt.

Mỗi khi dùng cơm rồi uống một ly nhỏ thứ rượu nầy thì mau phục sức mạnh lại.

Có gởi bán tại các nhà thuốc.

Xin xem cho kỹ cái hiệu

Laboratoires Maurice ROBIN, 13, Rue de Poissy, PARIS

và đừng chịu thứ nào khác hết.

CÁI PHẤN PHƯỚC ĐỨC

CỦA CHỊ TÔN

Đã biết nhiều người đương trợt tuổi xanh lại than vẫn rằng vì yêu đuối mà chẳng đặng hưởng sự sung sướng trong đời. Trước hết sự đau đớn hiện diện kể sự đau đớn trong lòng : bởi vì họ tuổi trẻ mà họ đã thấy tướng mạo mình đã phế... đã bỏ qua xuân xanh rồi !

Những người bị đau đớn trong việc tu-ố chỉ tâm như thì thì chẳng nên nghe lòng rằng chi.

CÓ MỘT SỰ GIÚP ĐỠ SỨC LỰC XƯA CHO ĐƯỢC BỀN BỈ

Nghĩa là sớm sớ lấy mình mà thái-rỏ sẽ được trở lại thành người sức lực mạnh bạo, được trắng kiến ấy là điều cần kíp đặng ma hướng sự đời. Hãy khỏi sự uống hâm nay thứ thuốc cao thượng tánh hiệu lượng ấy rất thần hiệu là

FLOGALINE

Đã gần rồi. — Làm ra có viên với những chất cần loại thảo mộc rất thận cần thế nội chuyện trị hễ gần rồi ông ấy rồi làm cho tỉ chí gần thuốc trở lại mạnh như thường.

Có trữ bán tại : **PHARMACIE PRINCIPALE L. SOLIRÈNE** trước nhà hát tây Saigon.

Kính cùng quí vị đặng rõ: ĐẠI ÍCH tại con đường Thủy-binh số 383-385 Cholon là một nhà trữ rất nhiều xe-máy đẹp, đủ màu, xe rẻ chắc chắn nhẹ nhàng, như hiệu D. I. C. MALBROUCH AUTOMOTION TALBOT giá rẻ hơn các nơi.

Đèn SUCCÈS đủ kiểu treo và để bàn rất tiện, sáng không hiệu đèn nào sánh kịp.

Trở : Để đi phụ tùng xe-máy, và đồ phụ tùng đèn Succès với máy mai xe-kéo, xe hơi và nệm xe-hơi.

Kính mời quí vị Lục-châu chiếu cố, bán rất rẻ, vì có nhiều lắm

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, (Contre remboursement). Vị nào sẵn lòng chiếu cố, xin gởi trước cho ít đồng.

Chỉ-nhân kính cáo.

ĐẠI ÍCH, 383 385. — Rue des Marins. — CHOLON

Làm mồi cho bệnh

Người mà đa dầy đã hư và tiêu-hóa không được tốt thì thực là cái mồi cho bệnh hoạn. Vì làm sao ? Vì rằng ăn không đủ và vì ăn vào không tiêu, cho nên kém huyết, hao người rồi sau sinh ra bệnh suy não, nhược người, thực là một điều nên sợ. Mấy thứ lại có thuốc Pilules Pink đã cứu vớt những người ấy. Thuốc nầy làm khỏi đau bụng, làm cho tiêu hóa đến hòa và người ốm lại ăn biết ngon. Pilules Pink lại còn bổ tì cho huyết được tốt và bổ cả cho nẫu nữa.

Ông Pierre Bousaigues, ở Barri về tỉnh Miera có viết giấy rằng :

« Thực là nhờ Pilules Pink mà tôi lại được mạnh mẽ như thường. Nay tôi không đau đa dầy và không đánh trống ngực như trước nữa. Hiện bây giờ tôi thấy trong mình khoan khoái và làm ăn thêm chắc không nản như trước nữa. »

Thuốc Pilules Pink thực là một món thuốc thần hiệu, chữa các bệnh do suy huyết và do suy não mà ra thì thực không gì bằng.

Bán ở các hiệu thuốc.

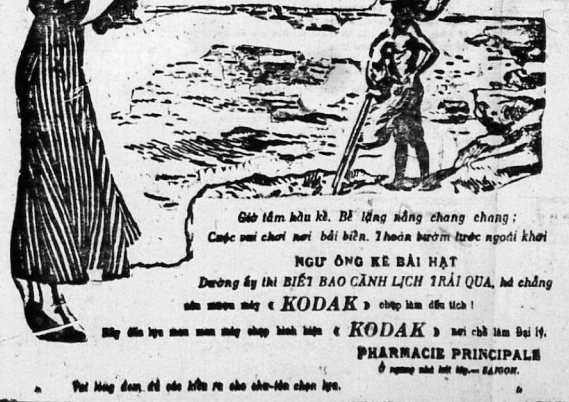

Giờ tâm hầu kề. Bỉ lặng nắng chang chang ;
Cuộc vui chơi nơi bải biển. Thoán bườm trước ngoài khơi

NGƯ ÔNG KẺ BẢI HẠT

Dường ấy thì BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA, hễ chẳng nên mượn máy « KODAK » chụp làm đều tích !

Hãy đến lựa mua mau máy chụp hình hiệu « KODAK » mới chẳng làm Đại lý.

PHARMACIE PRINCIPALE

Ở ngang nhà hát tây — SAIGON.

Vui lòng đem đồ cũ hiệu ra cho chọn lựa.

MANUFACTURE SAIGONNAISE
DE
CARREAUX & MOSAÏQUES
Maison Fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacouture
CHODUI SAIGON

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bản-hiệu gửi cho.

Dây thép gửi tiền: (Adresse télégraphique) BASSAC.— SAIGON

VỪA RA THONG THẢ
Đăng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui, gần trại binh tập ô-tô.

MÁY XAY LÚA BÁN CHỊU

Xin mời quí vị đến xem máy móc của hãng :

Comptoir auxiliaire de commissions et de représentations

115, Boulevard de la Somme, SAIGON.

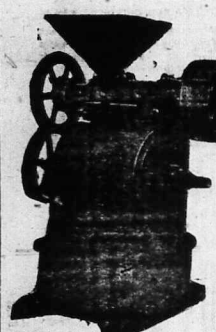

Máy xay lúa hiệu : **Đức-quốc** về **Hồng-mao,** *thượng hạng* **BÁN GÓP MỖI THÁNG**

Moteur Amadeo chạy *Vuzout* cho chạy khỏi đèn.

Canot *thơ đóng kêu xin đẹp và càng.*

Máy máy thì có quan thời vật kiểm xét. Khỏi sợ rủi ro khi sông gió.

Propulseurs inavariables đi gắn sao tàm bến chạy thiệt sức mau, tỉ ăn hao, giá lại rẻ lắm

Máy tàu hơi (Canot) chạy bằng lửa và dầu xăng.

Hãy cưa, *máy gạch, máy làm nước đá, máy cây và các thứ máy khác kẻ không xiết.*

Tại hãng có Canot **coureur kiểu đua chạy trong 1 giờ đặng 65 ki-lô-mét-tre.**

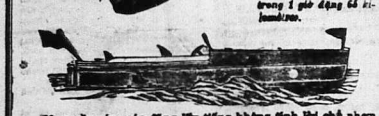

Hãng này rập máy đặng lấy tiếng không tính lời, chủ nhơn là người Annam. Hết dạ trung thành với nhà giềng.

BỊNH ĐAU MÁU – MÒN MỎI YẾU MỆT HƯ NHƯỢC MẤT KHÍ SỨC LIỆT MỎI GÂN CỐT

Các quí-vị mệt sức, nhọc lòng nhọc trí, mất gan dạ, không muốn làm chi hết. Có làm chuyện vì thì càng nặng coi khó. Ăn uống không ngon, tối ngủ chẳng yên, lần lộn hay có chiêm bao thấy đều quái gở. Trí thấp lên xộn, quên trước quên sau, mất tin cậy lấy mình, lo hệ hoài, trông đâu chuyện nào thì cũng buồn. Tuy vậy chớ không hề chi, vì là trong mình mệt mỏi xíu xan yếu nhiệc, nếu chớ uống thuốc ngọt

L'ÉLIXIR ZIDAL

của quan lương-y OMNÈS

thì Khoẻ mạnh, sực lực bườn sanh đủ cả

Nhờ thuốc ấy, mà gân cốt êm ái hết bứt rứt, ngủ an giấc, ăn uống biết ngon. Trí hóa sáng lại, hết lo hết sợ. Mình chắc ý biết tin cậy lấy sức mình Trí thức có lại, nghĩ xa thấy rõ, sức lực có thêm gân chuyện bằng mười, việc chi coi làm cũng dễ.

Giá mỗi ve : 11 fr. 50

Có sách nhỏ chỉ biểu rõ đủ điều, có lời bịnh nhơn và lương. y khen nhiều chỗ, gởi theo hỏi hãng Spécialités Neurologiques du Dr Sallan, 11, Boulevard de Strasbourg, PARIS

CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

Các bà muốn trong gia-đình đặng yên ổn chăng ?

Muốn cho con cái đặng sớn sơ vui chơi mau đỏ da thắm thịt chăng ?

Muốn được các sự ấy thì không chi bằng các bà dùng :

Sữa bò hiệu « BERNA »

mà nuôi con thì mau thấy nó khôn lớn mạnh giỏi và thông minh đĩnh đạt.

Đại lý nội cõi Đông-pháp :

Hãng L'UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE & AFRICAINE.

Hãng nghánh ở: SAIGON, PNOMPENH, HAIPHONG, HANOI, NAMDINH, BENTHUY, THAIBINH, YUNNANFOU. TOURANE, HUE, QUINHON, NHATRANG, DONGHOI, THUXA.

TOA THUỐC RƯỢU THIEN-THỜI

(Xin xem toa thuốc dưới đây)

Toa thuốc rượu nầy của ông Lê-quang-Hòe, Cai-tổng Minh-đạt Mỏ-cày (Bentre) soạn ra. Tôi đã có sao cho nhiều ông, thấy đều cứu được nhiều người rủi bị bịnh thiên-thời rất ngặt.

Phần tôi, tôi đã cho thuốc nầy, cứu được nhiều lắm.

Một trăm người thấy cứu trên chín mươi người, miễn đừng để cho đến quá ngặt nghèo, tức nhiên khó cứu.

Rượu nầy chẳng những dùng mà trị bịnh thiên-thời, nó cũng trị được bịnh trúng thực (1), trúng hàn (2), trúng thử (3), uống lần uống một muỗng café, như bịnh nhiều hơi uống bằng hai, mười phút, hay năm phút đồng hồ uống một lần, uống chừng nào thấy hết thì thôi. Thuốc rượu nầy không kỵ thai.

Toa thuốc nầy giá lối 4$50. (4) nên dặn tiệm thuốc tán ra cho nhỏ, rồi đổ vô thùng nhỏ chừng sáu bảy lít rượu, ngâm lối năm ngày đã dùng được.

Xin quí ông quí bà hãy lấy lòng nhơn từ bỏ thuốc nầy ngâm rượu trước để dành trong nhà, sau cửa người làm phước, vì bịnh thiên-thời là bịnh rất ngặt, sự e đến việc lở tay không kịp.

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG

Cựu Nghị-viên Thành-phố Saigon
Chủ nhà in Nguyễn-khắc và hãng bánh Quốc-nữ
98, Rue La Grandière

(1) *Trúng thực*— Khi nào mình rủi ăn món chi không tiêu, đau bụng lập tức uống vô một muỗng nhỏ thì hay hết liền.

(2) *Trúng hàn.*— Hoặc mắc mưa, hoặc đi đêm cảm mà sương, lập tức uống; một muỗng nhỏ, tức nhiên khỏi trung hàn.

(3) *Trúng thử.*— Khi xảo đi ngoài nắng gắt, về cháng ván nhức đầu, lập tức uống vô một muỗng nhỏ, tự nhiên khỏi trúng thử.

(4) Như đàng tí, bỏ nửa toa cũng được, ngâm lối bốn lítres rượu.

B. N.— Thuốc rượu nầy tội có ngâm sẵn, ai hữu sự đến, tôi giáp thuốc, ở xa xin gởi thơ.

北參	伏苓	白朮	炙草	陳皮	正半下	木香	砂仁
1 兩	1 兩	1 兩半	1 兩	5 錢	1 兩	5 錢	5 錢
Hòang-sum 2 lương	Bạch-phục-linh 1 lương	Bạch-truật 1 lương rưỡi	Chích-cam-thảo 1 lương	Trần-bì 5 chỉ	Chánh-bán-hạ 1 lương	Mộc-hương 5 chỉ	Sa-nhân 5 chỉ
貝殼	神曲	白芍	白扁豆	霍香	猪苓	香需	木瓜
1 兩	1 兩	1 兩	1 兩	5 錢	5 錢	5 錢	7 錢
Cái-xác 1 lương	Thần-khúc 1 lương	Bạch-thuốc 1 lương	Bạch-biển-đậu 1 lương	Hoắt-hương 5 chỉ	Trư-linh 5 chỉ	Hương-nhu 5 chỉ	Mộc-qua 7 chỉ
苡米	若朮	香附	砂仁	木香	正半下	陳皮	炙草
1 兩	1 兩	1 兩	5 錢	5 錢	1 兩	5 錢	1 兩
Hòang-phát 1 lương	Thương-truật 1 lương	Hương-phụ 1 lương	Sa-nhân 5 chỉ	Mộc-hương 5 chỉ	Chánh-bán-hạ 1 lương	Trần-bì 5 chỉ	Chích-cam-thảo 1 lương
明淅	丁香	白蓮蕊	木瓜	猪苓	香需	白扁豆	白芍
5 錢	5 錢	5 錢	7 錢	5 錢	5 錢	1 兩	1 兩
Tiêu-sơ 5 chỉ	Đinh-hương 5 chỉ	Bạch-đầu-khấu 5 chỉ	Mộc-qua 7 chỉ	Trư-linh 5 chỉ	Hương-nhu 5 chỉ	Bạch-biển-đậu 1 lương	Bạch-thuốc 1 lương
熟地	白附子	肉桂	白砂糖	澤瀉	正懷	白皮參	烏梅
四兩	五錢	5 錢	三兩	一兩	一兩半	二兩	一兩
Thục-địa 4 lương	Hoắt-phụ-tử 5 chỉ	Nhục-quế 5 chỉ	Đường-sa 3 lương	Trạch-tả 1 lương	Chánh-hoài-sơn 1 lương	Bạch-bì-sâm 2 lương	Ô-mai 1 lương
							乾薑 5 錢 Can-khương 5 chỉ

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vị-sanh TỬU *của Lương-y* RIF *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt càng bổ trên hiện tình thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm mới thấy ngày sanh đề thêm mến, kẻ uống rượu nầy rồi, thì ăn đặng cả lên thành đặng, mặt mày tươi tốt như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít hết nhuyễn, đến bị mất máu, có người bịnh, mới chầu, nhưng bị hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm hết, da mặt đỏ sáng, tinh thần trên hiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 200-202, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinoise 200-202, Rue des Marins, Cholon.

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NẦY

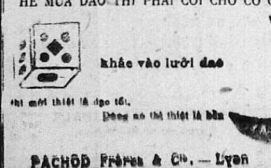

khắc vào lưỡi dao

thì mới thiệt là dao tốt.

Đứng nào thì thiệt là bén

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông Tỉnh-thành — Đường Đại-Tân
Tiệm ngành ở tại Nam-kỳ Cholon, đường Canton — Môn bài 47, và ở tại Namvang (PNOMPENH) — Đường Praire số 96

Nhị-Thiên-Đường Bổ Phế Thánh dược thủy

Thuốc bổ phế thánh dược thủy rất nên ứng nghiệm như thần, danh tiếng lẫy lừng trong ngoài đâu biết, các chứng ho đàng đến rất hết, không sai, tánh thuốc chẳng hàng chẳng táo đã cứa khỏi nhiều người, thật là một thứ thuốc hay thượng hạng độc nhứt vô nhị.

Chủ trị những bịnh như sau nầy: Thương phong (cảm giới sanh ra ho hen, cảm nhiễm rồi sưng, lại huyết ho lao ho lên con nít bị phong hàng, hơi thở nóng nảy, phổi sanh lao nhiệt, tê-tiếng, lối tức, nóc họng hoặc lớn triệt bình ho, cả thảy các chứng bịnh đó dùng đến thuốc nầy thì dặng an nhiên vô sự mạnh mẻ như thường. Ăn ngon ngủ ngon rõ ràng là một thứ thuốc hay lạ thường, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư tôn trường có lòng hạ cố mua dùng, xin hãy nhớ lưu tâm nhìn kỹ nhãn hiệu ông Phật mập cầm bửu đường, gọi cầu chẳng nơi tóa kẻo lầm thứ giả uống vào thêm hại. Bởi lòng nầy có kẻ vì tham tâm chỉ thuốc bậy ba, ngoài làm hộp ve, tóa, nhãn đồng kiểu của bổn đường đem đi bán khắp đỉnh khắp lăng mà gạt thiên hạ.

Cách dùng : Trước khi dùng thuốc phải lắc cái ve cho thuốc trên đều, mỗi ngày uống bốn lần, người lớn mỗi lần 1 muỗng soupe 3 tới đồng hồ uống 1 lần, như bịnh nặng thì thuốc càng phải cấm, con nít từ 1 tới 2 tuổi cho uống 10 giọt tới 2 tuổi đến 6 tuổi uống 15 giọt, từ 6 tuổi đến 11 tuổi 20 giọt từ 11 tuổi đến 16 tuổi uống nửa muỗng café như chứng bịnh chưa dứt thì cứ uống hoài đến hết bịnh thì thôi, đừng có một bữa uống rồi một bữa nghỉ hòa ra trở nhẹ sự hiệu nghiệm của thuốc.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 0$60
Mỗi ve nhỏ giá là 0 40